

ИЗВЕШТАЈ

О самовредновању и оцењивању квалитета Универзитета „Унион“ у Београду за период 2016-2019. година

УВОД

Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: Извештај) Универзитета „Унион“ у Београду (у даљем тексту Универзитет) сачињен је од стране Комисије за квалитет (у даљем тексту Комисија) именоване Одлуком Сената Универзитета бр. А 116 - 01/19 од 01. 04. 2019. године у следећем саставу:

1. Др Милица Радовић, професор, председник Комисије
2. Др Стеван Милинковић, професор, члан,
3. Др Наташа Мрвић-Петровић, професор, члан
4. Др Сандра Каменковић, професор, члан
5. Маја Јанковић, студент- члан

Комисија има пет чланова од којих су четири члана наставно особље и то по један представник факултета чланица Универзитета и један члан је представник студената.

У поступку самовредновања процењена је испуњеност стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Универзитета, које је усвојио Национални савет за високо образовање. У Извештају се са становишта испуњености квалитета критички третирају сви аспекти релевантни за рад Универзитета, а како исти нема сопствени студијски програм, неки стандарди су цењени са аспекта факултета у саставу Универзитета. Извештај служи да прикаже квалитет рада Универзитета са циљем да се анализирају предности и недостаци и да се укаже на активности којима ће се отклонити уочени недостаци и слабости. Структура извештаја је у складу са Упутством за припрему извештаја о самовредновању неинтегрисаних универзитета¹, а састоји се из три дела:

1. Основни подаци о Универзитету
2. Оцена испуњености стандарда квалитета и предлог корективних мера за унапређење квалитета, односно, за отклањање недостатака
3. Прилози и табеле на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

ПРВИ ДЕО

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ

Кратак историјат

Универзитет је основан 21. 06. 2005. године уговором о оснивању бр. П/03 ОВ. Бр. 1327/05, овереним код Другог општинског суда у Београду. Основала су га три факултета, и то: Факултет за градитељски менаџмент, Факултет за дизајн и Факултет за индустријски менаџмент (касније: Факултет за пословно индустријски менаџмент).

¹ На основу члана 12. став 1. тач. 13. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018), Национални савет за високо образовање, на седници одржаној 25.02.2019. године, донео је ПРАВИЛНИК О СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, објављен „Сл. Гласник РС“ број 13/2019.

Касније су приступили као суоснивачи Универзитета: Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије (ББА), Правни факултет Универзитета Унион (раније: Факултет за пословно право), Рачунарски факултет (РАФ), Факултет за менаџмент некретнина, Факултет за предузетнички бизнис и Виша школа за еколошки инжењеринг. У марту 2010. године из састава Универзитета иступају: Факултет за градитељски менаџмент, Факултет за менаџмент некретнина, Факултет за предузетнички бизнис и Виша школа за еколошки инжењеринг. Након гашења Факултета за дизајн, 2011. године, Универзитет Унион у Београду чине четири факултета: Факултет за индустријски менаџмент, Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Рачунарски факултет и Правни факултет Универзитета Унион. Међутим, већ следеће године, Универзитету приступа (тада) Факултет сценских и примењених уметности – Академија лепих уметности (данас: Академија лепих уметности Тодорис) а убрзо затим, у лето 2013. године и Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (ФЛВ). У априлу 2015. године Факултет за пословно индустријски менаџмент иступа из састава Универзитета Унион, тако да Универзитет је тада чинио пет факултета. У октобру 2017. године иступа из састава Факултет савремених уметности (ранији назив: Факултет сценских и примењених уметности «Академија лепих уметности Тодорис» у Београду) и од тада у саставу Универзитета остају четири факултета, односно Правни факултет Универзитета Унион, Рачунарски факултет, Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије из Београда и Факултета за пословне и правне студије др Лазар Вркатић из Новог Сада.

Универзитет је акредитован за обављање делатности високог образовања непосредно после оснивања (прва акредитација) на следећи начин:

- Комисија за акредитацију у области високог образовања, коју је именовао Републички Савет за развој универзитетског образовања, дала је позитивно мишљење о достављеном Елаборату о оснивању Универзитета, Републичком Савету дана 14.09.2004. године;
- Републички Савет за развој универзитетског образовања је својим решењем број 612-00-296/2004-04, од 13.06.2005. дао сагласност на Елаборат о оправданости оснивања Универзитета „Унион“;
- Министарство просвете и спорта Републике Србије је утврдило испуњеност услова за почетак рада и обављања делатности Универзитета „Унион“ у Београду, решењем број 612-00-296/2004-04 од 07.07.2005. године.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је дана 14.10.2011. године Одлуку о акредитацији Универзитета као високошколске установе, бр. 612-00/2010-04 којом је утврђено да Универзитет испуњава прописане услове за акредитацију високошколских установа.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је дана 14.10.2011. године Уверење о акредитацији Универзитета као високошколске установе, бр. 612-00/2010-04 којим је утврђено да је Универзитет испунио стандарде за акредитацију високошколских установа и студијских програма.
- Министарство просвете и науке издало је дана 01.02.2012. године дозволу за рад бр. 612-00-02011/2011-04 којом је дозвољено Универзитету „Унион“ да остварује сва три нивоа академских студија на факултетима у саставу Универзитета.
- Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 612-00-00351/2014-04 од 15.05.2014. године допуњена је дозвола за рад Универзитета.

Универзитет је акредитован за обављање делатности високог образовања у поступку друге акредитације на следећи начин:

- Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 612-00-00085/2015-04 од 23.03.2015. године допуњена је дозвола за рад Универзитета.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је дана 24.03.2017. године Одлуку о акредитацији Универзитета као високошколске установе, бр. 612-00-301012/2016-06 којом је отврђено да Универзитет испуњава прописане стандарде за акредитацију високошколске установе.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је 24.03.2017. године Уверење о акредитацији Универзитета као високошколске установе, бр. 612-00-01012/2016-06 којим је утврђено да је Универзитет испунио стандарде за акредитацију високошколских установа и студијских програма.
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја издало је дана 25.04.2017. године Дозволу за рад бр. 612-00-03186/2016-06.

Универзитет обезбеђује акредитацију, односно дозволу за рад у складу са законом и Факултети у саставу Универзитета сами обезбеђују акредитацију, односно дозволу за рад.

Унутрашња организација

Унутрашњу организацију уређују Факултети – чланови Универзитета, са својством правног лица, а управљање статутом Факултета је у складу са Статутом Универзитета. Оснивачи Универзитета који нису чланови Универзитета уређују унутрашњу организацију и управљање њиховим статутом, независно од Статута Универзитета. Унутрашњом организацијом Универзитет даје сагласност на статут факултета члана Универзитета. Када је у питању приступање то је регулисано Уговором о приступању и тада може бити предвиђено да Универзитет даје сагласност на статут члана који није високошколска установа

Органи Универзитета су:

- Савет - орган управљања,
- Ректор - орган пословођења,
- Сенат - стручни орган,
- Студентски парламент и
- Савет послодаваца – саветодавни орган.

Универзитет има Комисију за мултидисциплинарне пројекте, а може имати и друге стручне органе одређене Статутом или одлуком на основу Статута.

- *Савет - орган управљања*

Савет Универзитета је орган управљања, који делује у складу са законом и Статутом. Савет Универзитета има деветнаест (19) чланова који се именују на следећи начин: четири члана именују се из реда студената, тако што се по један студент именује са факултета, чланова Универзитета, факултети оснивачи Универзитета именују по четири члана, а факултети чланови Универзитета који нису оснивачи, по једног члана, а факултет који обавља делатност у три поља још два члана. Мандат чланова Савета траје четири године од дана конституисања и може бити поново именован. Чланови Савета именују се на начин предвиђен актима Универзитета. У случају престанка мандата члана Савета, именује се други члан до истека времена за које је мандат тог члана требало да траје. Ако се број факултета у саставу Универзитета повећа или смањи, број чланова Савета ће се увећати или смањити пропорционално

повећању броја чланова Универзитета, уз одговарајуће измене Статута. Истовремено, факултет обавештава Универзитет о именовању чланова Савета, како оних које именује сам факултет као своје представнике, тако и о члановима које именују оснивачи, односно студенти и прилаже писану сагласност именованог члана са његовим именовањем. Савет бира из реда представника високошколске установе председника и заменика председника Савета. Мандат председника Савета траје колико и мандат Савета. Председник Савета заказује седнице Савета, предлаже дневни ред и води седнице, а заменик председника замењује председника Савета у случају спречености председника да врши функцију у складу са статутом.

Међу најважнијим пословима Савета су: доношење статута Универзитета, на предлог Сената и давање сагласности на статуте факултета из састава Универзитета; бира и разрешава ректора и проректоре; доноси финансијски план на предлог Сената; усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог ректора; усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог ректора, доноси одлуке о стратешком планирању и опште акте за које није предвиђено да их доноси други орган и др.

Председник Савета је др Слободан Вукадиновић.

- *Ректор - орган пословођења*

Ректор заступа и представља Универзитет и стара се о законитости рада Универзитета. По положају је председник Сената. Заједно са деканом потписује дипломе које издаје Универзитет и факултети у његовом саставу, на свим врстама и нивоима студија; руководи поступком промовисања доктора наука, односно доктора уметности; извршава одлуке Савета и Сената, као и финансијски план; предлаже Савету и Сенату доношење општих и појединачних аката за које није предвиђено да их предлаже други орган; доноси појединачне акте којима се решавају права, обавезе и одговорности запослених и студената на студијама које непосредно организује Универзитет, ако није предвиђено да о томе решава други орган и др. Ректор се бира на време од три године и може још једном бити биран.

Ректорка Универзитета је проф. др Гордана Вукелић.

- *Сенат - стручни орган*

Сенат чине декани факултета у саставу Универзитета, а члан Сената по положају је председник Студентског парламента Универзитета. Сенат има председника и по положају то је ректор Универзитета. Када Сенат расправља, односно одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Сената, осим председника Студентског парламента, учествује још један представник Студентског парламента кога Студентски парламент одреди.

Сенат одлучује о питањима од интереса за реализацију и самовредновање наставе, научног, истраживачког и уметничког рада и о другим питањима одређеним законом и Статутом. Сенат уврђује предлог Статута Универзитета, предлог кандидата за избор ректора, предлог финансијског плана, извештаја о пословању и разматра годишњи обрачун Универзитета; бира професора емеритуса; врши избор наставника Универзитета који заснивају радни однос са Универзитетом, као и наставника факултета у саставу Универзитета, на предлог надлежних органа факултета; предлаже Савету мере стратешког планирања развоја Универзитета; предлаже Савету планирање и развој јединственог информационог система; доноси студијске програме; доноси одлуке о међународној сарадњи, расписује конкурс за упис на студије; доноси друге опште акте за које постоји законска обавеза доношења, а који уређују питања наставног

процеса, изборе у звања, права и обавезе студената и врши и друге послове одређене законом и Статутом.

- *Студентски парламент*

Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова. У стручним органима и телима Универзитета у којима се одлучује о питањима од значаја за студенте, студенти чине најмање 20% чланова. Студентски парламент Универзитета чине представници студентских парламената факултета у саставу Универзитета, и то по три представника сваког од студентских парламената. Мандат чланова студентског парламента траје две године. Студентски парламент има председника и заменика. Председника бира Студентски парламент Универзитета већином присутних чланова. Студентски парламент Универзитета бира и разрешава представнике студената у органима и телима Универзитета, у којима су заступљени представници студената. Студента проректора бира и разрешава Студентски парламент на седници из реда својих чланова, већином гласова, на предлог факултета у свом саставу.

- *Савет послодаваца*

Савет послодаваца је саветодавни орган Универзитета састоји се од три (3) члана које бира Сенат, на предлог ректора или члана Сената и има председника, кога бира Савет послодаваца, а по правилу је то најстарији члан. Мандат чланова Савета послодаваца траје четири године, али Сенат може разрешити члана Савета послодаваца и именовати другог члана чији мандат траје до истека мандата члана на чије место се бира. За члана Савета послодаваца може бити изабрано лице које је: предузетник, контролни члан привредног друштва, контролни акционар или оснивач са већинским уделом у правном лицу које није привредно друштво. Савет послодаваца по истеку мандата подноси извештај Сенату, који садржи предложене мере за побољшање студијских програма и унапређења процеса наставе, резултате њиховог спровођења и остале активности које су спроведене у току мандата. Делокруг Савета послодаваца је да прати, прегледа и анализира садржину и начин спровођења свих студијских програма који се изводе на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета и предлаже Сенату мере за унапређење и побољшање ових програма у складу са потребама тржишта рада; да саветује Универзитет и факултете у саставу Универзитета о питањима везаним за извођење стручне праксе студената на постојећим студијским програмима. Учествоје у креирању кратких програма студија који се изводе на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета ради оспособљавања лица за укључивање у радни процес. Савет послодаваца може да на захтев Сената, других стручних тела или на сопствену иницијативу да припрема извештај о тренутним потребама и да процени очекиване промене на тржишту рада за одређени период, и да по потреби учествују у раду органа Универзитета.

Циљеви и делатност

Универзитет је самостална високошколска установа, основана са циљем да буде једна од водећих установа за преношење научних, стручних и уметничких знања и вештина. Он треба да допринесе развоју науке, високошколског образовног процеса и научноистраживачког рада, да пружи могућност свима да под једнаким условима стекну високо образовање и да се образују током читавог живота. Својим радом и активностима Универзитет усклађује делатност јединица у свом саставу и спроводи

јединствену политику сталног унапређења квалитета делатности уз рационално коришћење расположивих кадровских и материјалних потенцијала. Универзитет тежи стварању и очувању највиших стандарда у извођењу наставе, учења и примени знања.

Делатности Универзитета су:

85.42 Високо образовање

85.52 Уметничко образовање

85.59 Остало образовање

85.60 Помоћне образовне делатности

Издавачку, консултантску и информатичку делатност Универзитет организује непосредно преко факултета у свом саставу. Претежна делатност Универзитета је делатност: 85.42 Високо образовање.

Универзитет обједињује образовни, научноистраживачки, стручни и уметнички рад, а делатност високог образовања обавља у четири поља, и то пољима: природно-математичких наука, друштвено-хуманистичких наука, техничко-технолошких наука и уметности. Сви студијски програми у оквиру наведених поља остварују се на факултетима – члановима Универзитета. Студијски програми остварују се у сва три нивоа академских студија. Сви факултети остварују студијске програме у складу са Болоњском декларацијом. Научноистраживачки рад на Универзитету спроводи се путем основних и развојних истраживања, а на пољима за која је то примерено и примењеним истраживањима. Уметнички рад на Универзитету спроводи се кроз уметничке пројекте

Као заједница високошколских установа Универзитет омогућава размену знања и искустава у различитим образовно-научним пољима. Циљ обављања делатности Универзитета је омогућавање законитог и успешног функционисања факултета у његовом саставу на традицијама и вредностима Републике Србије и Европе, а нарочито образовање подмладка у складу са израженом намером Србије да се прикључи Европској унији и прихвати комплекс европских вредности – *acquis communautaire*, владавину права и примењује савремене резултате науке. Универзитет сарађује и са ваневропским универзитетима и отворен је за сваку сарадњу у области образовања и науке на принципима равноправности, узајамног поштовања и објективности.

У реформи образовања и процесу стабилизације и придруживања Европској унији, Универзитет настоји да оствари што виши квалитет образовања студената као субјеката образовног процеса. У том циљу Универзитет настоји да формулише модерне студијске програме, да обезбеди квалитетан наставнички кадар и да уз високо поштовање студената као равноправних сарадника у истом послу, постави високе захтеве квалитетног образовања. Универзитет је квалитетан онолико колико су његови свршени студенти добри стручњаци и поштени грађани.

Делатност Универзитета заснива се на следећим принципима:

- академским слободама и академској аутономији,
- јединству наставе и научноистраживачког рада,
- отворености према јавности и грађанима,
- уважавању хуманистичких и демократских вредности,
- европске и националне традиције,
- поштовању људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације,
- усклађивању са европским системом високог образовања и унапређењу академске мобилности наставника и студената,

- прихватању међународних стандарда у области високог образовања и стварању услова за њихову рационалну примену,
- учешће студената у управљању и одлучивању, посебно у вези са питањима која су од значаја за квалитет наставе,
- афирмација конкуренције образовних и истраживачких делатности и повећања квалитета и ефикасности високообразовног система,
- обезбеђивању квалитета и унапређењу ефикасности студирања,
- сарадњи свих учесника у процесу рада на основама међусобног уважавања, толеранције и поштовања стручне компетентности.

ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Универзитет је прихватио вредности и принципе савременог европског високог образовања поштујући стандарде и смернице Националног савета за високо образовање. Постоји чврсто опредељење за успостављање институционалног система управљања квалитетом, као и за изградњу организационе културе квалитета, чије ће функционисање допринети и обезбедити перманентно праћење, процену и унапређење квалитета у свим областима рада Универзитета.

Савет Универзитета је усвојио [Стратегију обезбеђења квалитета](#) (Стратегија) на седници одржаној 18.12.2015. године (документ заведен под бројем А566-02/15). Овај акт доступан је јавности на сајту Универзитета, на интернет адреси <http://www.union.edu.rs/>.

Стратегија обезбеђења квалитета садржи предвиђене елементе који су неопходни да би се задовољили параметри стандарда 1 и Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. Усклађеност документа са поменутим параметрима подразумева да је кроз Стратегију исказано опредељење Универзитета да континуирано и систематски прати и унапређује квалитет свог деловања и рада. Стратегија за обезбеђење квалитета садржи и следеће елементе:

- принципе деловања Универзитета и опредељење за изградњу организационе културе квалитета;
- мисију Универзитета и циљеве обезбеђења квалитета на Универзитету;
- нормативни оквир и области обезбеђења, унапређивања и контроле квалитета;
- субјекте обезбеђења, унапређења и контроле квалитета;
- мере за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета;
- повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности на Универзитету.

Стратегија изражава опредељење Универзитета да постави стратешке циљеве очувања и унапређења квалитета, али и континуирану контролу спровођења стратешког документа, те његову ревизију у складу са промењеним околностима, новим изазовима и достигнућима. Континуитет у спровођењу и периодично осавремењивање Стратегије представља комплементарне активности у стварању и спровођењу система контроле квалитета, који ће обезбедити савременост и актуелност наставних и ваннаставних процеса који се одвијају како на Униеврзитету, тако и на високошколским установама у саставу Универзитета.

Различити аспекти и области контроле квалитета биће појединачно разматрани у оквиру наредних стандарда. Када је реч о основним параметрима испуњености стандарда 1, може се констатовати да Универзитет има све неопходне стратешке акте који су донети са циљем да се изгради и реализује систем обезбеђивања, контроле и унапређивања квалитета у свим областима деловања, на бази дневне реализације задатака у оквиру Универзитета.

Мере за обезбеђење квалитета

Мере за обезбеђење квалитета су екстерна контрола и интерне мере за обезбеђење квалитета. Под екстерном контролом се подразумева:

- Спољашња провера квалитета, коју врши Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на основу стандарда које је прописао Национални савет за високо образовање;
- Акредитација Универзитета, на начин, у роковима и по поступку који је прописан Законом;
- Усаглашеност са стандардима у области образовања у Републици Србији,
- Усаглашеност са иностраним стандардима и студијским програмима,
- Усаглашавање са Стандардима, које је усвојио Национални савет за високо образовање и то: Стандардом за акредитацију високошколских установа и студијских програма и Стандардом за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа;
- Провера квалитета од стране других институција, које се ангажују по потреби.

У интерне мере за обезбеђење квалитета спадају:

- Обавезно самовредновање наставног процеса, оцена квалитета студијских програма и квалитета управљања на Универзитету како интегративној организацији својих саставних делова, у интервалима од највише три године,
- Формирање Комисије за самовредновање и обезбеђење квалитета, са задатком да прати и контролише квалитет високог образовања на Универзитету, као и да предлаже мере за унапређење квалитета и даљег развоја високог образовања;
- Обезбеђење највиших стандарда квалитета наставног кадра и инфраструктуре за прикупљање и обраду података који су значајни за анализу и оцену квалитета и степена успешности у остваривању постављених циљева и задатака;
- Међународна сарадња, која се огледа у извођењу заједничких студијских програма, размену наставника и студената, реализацију заједничких пројеката, издавачку делатност и др;
- подршка научноистраживачкој делатности факултета у саставу Универзитета,
- Обезбеђење ресурса за унапређење квалитета: просторних, кадровских, организационих, материјалних и техничких;
- Промовисање и изградња културе квалитета на Универзитету у облику стручног усавршавања, активног учествовања на семинарима, радионицама, контактима, размени искустава и информација са другим домаћим и мађународним институцијама;
- Неговање културе квалитета;
- Уочавање, анализа и примена искустава водећих високошколских установа.

Области обезбеђења квалитета

Универзитет је утврдио области које ће систематски пратити и унапређивати квалитет, у циљу постизања постављених основних задатака и циљева и то у оквиру:

- студијских програма,
- наставног процеса,
- научноистраживачког, уметничког и стручног рада,
- наставника и сарадника, студената,
- уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,

- управљања Универзитетом и факултетима,
- простора и опреме,
- финансирања,
- ненаставних активности и услова рада и студирања
- јавност рада.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опредељење Универзитета за унапређење квалитета и организационе структуре квалитета	+++	Недовољна повезаност факултета код аплицирања у научним пројектима које финансира министарство за науку Републике Србије	++
Добијање акредитације и реакредитације у континуитету у континуитету	+++	Недостатак научноистраживачке делатности организоване на нивоу Универзитета	+
Локација Универзитета	+++		
Компетентан научно-наставни кадар, који је високо оцењен од стране студената	+++	Недостатак финансијских ресурса за спровођење дугорочнијих научноистраживачких програма	++
Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности	+		
Континуирано спровођење политике квалитета	+++		
Услови за савремено извођење наставе на факултетима у саставу Универзитета.			
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Сарадња факултета на размени студената током образовања – међууниверзитетска мобилност студената свих нивоа студија.	+++	Потешкоће у афирмацији приватних универзитета као равноправних партнера на активностима научноистраживачке сарадње са државним универзитетима и другим државним институцијама;	++
Преиспитивање могућности за унапређење мера за обезбеђење квалитета	+	Нелојална конкуренција између универзитета.	+
Јачање повезаности образовне, научноистраживачке и стручне делатности	++	Немогућност стицања образовања на приватним универзитетима из економских разлога.	++

Јачање опредељења за унапређење квалитета и организационе структуре квалитета	+++	Недостатак адекватне помоћи државе приватним универзитетима	++
		Недовољна сарадња између приватних универзитета у Србији	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Доношење и усвајање Стратегија обезбеђења квалитета и објављивање на интернет страници Универзитета, али и перманентним праћењем квалитета на Универзитету, испуњен је стандарда 1.

Органи и тела Универзитета надлежни за контролу квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности су:

Савет Универзитета, који утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве, утврђује мере за обезбеђење квалитета;

Сенат Универзитета, који доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитети образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитет Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета;

Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова.

Комисија за квалитет Универзитета: анализира квалитет рада Универзитета најмање једном у три године и подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета.

Друга радна и стручна тела, која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета: комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета; комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно, докторских уметничких пројеката пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарне пројекте; радна тела која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета.

Недостатак стратешког планирања, као и потешкоће у реализацији, тичу се пре свега јачања повезивања научно-истраживачке, образовне и стручне делатности. Универзитет је, када је реч о научно-истраживачкој сарадњи, до сада остваривао

релативно добре контакте са другим приватним универзитетима, као и са страним универзитетима (директно, или путем факултета у саставу Универзитета). Сарадња са домаћим државним универзитетима, другим научно-истраживачким и високошколским установама, била је заступљена у мањој мери. Ово представља област у којој би се Универзитет мора даље промовисати, интензивирати своје активности, и обезбеђивати средства за научно-истраживачке програме заједнички наступајући са партнерским организацијама и институцијама. Универзитет треба да активније подстиче факултете, свом саставу, да успостављају и конкретизују везе са државним институцијама и факултетима, односно универзитетима.

д) Показатељи и прилози за стандард 1

Прилог 1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета](#) из 2015

[Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета](#) из 2019

Прилог 1.1.1. [Стратегија обезбеђења квалитета Факултета ФЛВ](#)

Прилог 1.1.2. [Стратегија обезбеђења квалитета Факултета ББА](#)

Прилог 1.1.3. [Стратегија обезбеђења квалитета Факултета РАФ](#)

Прилог 1.1.4. [Стратегија обезбеђења квалитета Правног факултета](#)

Прилог 1.2. [Правилник о самовредновању установе и студијских програма \(који садржи мере и субјекте за обезбеђење квалитета\) Универзитета](#)

Прилог 1.2.1. [Правилник о самовредновању установе Факултета ФЛВ](#)

Прилог 1.2.2. [Правилник о самовредновању установе Факултета ББА](#)

Прилог 1.2.3. [Правилник о самовредновању установе Факултета РАФ](#)

Прилог 1.2.4. [Правилник о самовредновању установе Правног факултета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење стратегије Универзитета](#) у изради 2019

Прилог 1.3.1. [Акциони план за спровођење стратегије Факултета ФЛВ](#)

Прилог 1.3.2. [Акциони план за спровођење стратегије Факултета ББА](#)

Прилог 1.3.3. [Акциони план за спровођење стратегије Факултета РАФ](#)

Прилог 1.3.4. [Акциони план за спровођење стратегије Правног факултета](#)

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Сенат Универзитета донео је на седници 08.12.2015. године [Правилник о самовредновању](#) (у даљем тексту: Правилник). Уз Правилник је усвојена и Одлука о спровођењу самовредновања (у даљем тексту: Одлука). Ови акти доступни су јавности на сајту Универзитета, на интернет адреси <http://www.union.edu.rs/>.

Правилник о самовредновању садржи основе система самовредновања рада Универзитета у областима које спадају у његову надлежност, односно рада високошколских установа у његовом саставу.

Универзитет нема усвојен, као посебан документ, Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета зато што у свом делокругу рада нема организовану наставну делатност, издавање уџбеника и друге литературе. За одржавање квалитета свих аспеката рада Универзитета одговорни су органи управљања и пословањења (на свим нивоима), као и Комисија за самовредновање и обезбеђење квалитета. Комисија за самовредновање и обезбеђење квалитета предлаже акте којима се операционализују активности обезбеђења квалитета у свим областима.

Полазна основа у области обезбеђивања и управљања квалитетом су следећа документа:

- Закон о високом образовању Републике Србије,
- Болоњска декларација, коју је потписала Република Србија 2003. године,
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, који је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије 29. септембар 2017. године.

Стандарди квалитета разматрани су на три начина. Прво, у погледу њихове одређености, односно дефинисаности, друго у погледу остваривања и, треће, са аспекта поступака за обезбеђење њиховог остваривања.

Одређеност стандарда. Стандарди квалитета одређени су вишеструко, и то како на националном нивоу, тако и на нивоу Универзитета и факултета у његовом саставу. Разрада појединих стандарда врши се кроз Правилник о самовредновању Универзитета, као и појединачне правилнике на нивоу факултета којима се прецизирају и разрађују поједини стандарди.

Остваривање стандарда. Остваривање стандарда прати се у погледу прописаног минимума, како оног који је утврђен на националном нивоу, тако и минимума остваривања стандарда који су одређени актима Универзитета. Оцена испуњености стандарда заснована је на подацима Универзитета, као и на појединачним и групним подацима које су припремиле високошколске установе.

Поступци обезбеђења квалитета. Обезбеђење квалитета спроводи се кроз различите поступке. Најзначајнији поступци којима се обезбеђује потребан квалитет односе се на: утврђивање стандарда квалитета, праћење остваривања стандарда и предузимање мера у случају да се очекивани квалитет не остварује.

Утврђивање стандарда квалитета. Стандарде квалитета које прописује Универзитет, дефинишу компетентни органи Универзитета:

- Савет Универзитета (утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве,

утврђује мере за обезбеђење квалитета).

- Сенат Универзитета доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитет и образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитета Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета.
- Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова.
- Савет послодаваца прати, прегледа и анализира садржину и начин спровођења свих студијских програма који се изводе на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета. Савет послодаваца треба да предлаже Сенату мере за унапређење и побољшање ових програма у складу са потребама тржишта рада; да саветује Универзитет и факултете у саставу Универзитета о питањима везаним за извођење стручне праксе студената на постојећим студијским програмима. Учествује у креирању кратких програма студија који се изводе на Универзитету и факултетима у саставу Универзитета ради оспособљавања лица за укључивање у радни процес. Савет послодаваца може да на захтев Сената, других стручних тела или на сопствену иницијативу да припрема извештај о тренутним потребама и да процени очекиване промене на тржишту рада за одређени период, и да по потреби учествују у раду органа Универзитета.
- Комисија за квалитет Универзитета анализира квалитет рада Универзитета и најмање једном три године подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета).
- Друга радна и стручна тела која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета обављају послове у складу са општим актима Универзитета и сврхом за коју су основане (комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарне пројекте; радна тела која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета).

Праћење остваривања стандарда. За постизање жељеног квалитета није довољно да стандарди буду само добро дефинисани, већ је неопходно и да се обезбеди њихово остваривање. У погледу мера за обезбеђење квалитета, Комисија налази да се те мере обезбеђују преко праћења студијских програма високошколских установа, избора и напредовања наставника, побољшањем организације рада Универзитетских и факултетских тела и служби.

Предузимање потребних мера у циљу побољшања квалитета. Органи Универзитета

анализирају извештај Комисије и по потреби предузимају мере за које су овлашћени ради отклањања недостатака, односно побољшања квалитета. Органи Универзитета могу да и без извештаја Комисије, на иницијативу било ког члана тог органа, расправљају о остваривању квалитета и да, када је то потребно, предузму одговарајуће мере.

Универзитет је усвојио општа и појединачна акта којима се разрађују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као што су:

- Статут од 04.03.2019. године – објављен 06.03.2019. године
- Правилник о избору предавача ван радног односа
- Правилник о поступку одлучивања о предлогу за продужење радног односа редовним професорима
- Правилник о избору у звања наставника од 29. маја 2018. године
- Правилник о међународној мобилности од 20.03.2019. године
- Правилник о критеријумима и условима преношења ЕСП бодова од 01.04.2019. године
- Акциони план од 25.03.2019. године
- Правилник о научноистаживачком центру од 30. августа 2011. године
- Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета Унион од 23.03.2016. године
- Правилник о условима и поступку додељивања звања професора емеритуса од 23.03.2016. године
- Правилник о самовредновању од 08.12.2015. године
- Правилник о избору у звања
- Правилник о давању сагласности за рад наставника и сарадника Универзитета на другој високошколској установи
- Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета Унион у Београду (пречишћени текст)
- Правилник о издавачкој делатности и уџбеницима Универзитета Унион
- Правилник о критеријумима за доделу титуле почасног доктора, признања и награда Универзитета Унион
- Правилник о критеријумима и условима преношења ЕСП бодова
- Правилник о научноистраживачком и уметничком Центру
- Правилник о начину и поступку заснивања радног односа наставника и стицања звања наставника и сарадника
- Правилник о начину избора студента проректора
- Правилник о начину подношења и поступку поводом приговора на оцену и захтева за поновно полагање испита
- Правилник о признавању страних високошколских исправа и о вредновању страних студијских програма (пречишћени текст)
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама за мало правно лице које не примењује МСФИ
- Правилник о самовредновању
- Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета
- Правилник о условима и начину ангажовања гостујућег професора
- Правилник о условима и начину учешћа у извођењу докторских студија од стране лица изабраних у научно звање
- Правилник о условима и поступку додељивања звања и правима професора емеритуса
- Правилник о систематизацији
- Кодекс професионалне етике

- Стратегија обезбеђења квалитета
- Правилник о самовредновању од 8. децембра 2015. године
- Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета Унион у Београду од 18. децембра 2015. године
- Кодекс о академском интегритету од 25. децембра 2016. године

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање Комисије на нивоу Универзитета за спровођење самовредновања	+	Универзитет нема механизме за испуњавање рокова по питању израде извештаја и правилника за самовредновање	++
Континирано прикупљање података и усвајање докумената за спровођење самовредновања	++	Недостатак инструмената за утицај на потенцијалне промене на високошколским установама у саставу Универзитета	+
Универзитет је успоставио сарадњу на активностима самовредновања на нивоу свих чланица.	++	Недостатак координације чланица Универзитета по питању обезбеђења квалитета	++
		Непостојање финансијских средстава за рад Комисије за самовредновање	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Редовна провера испуњености квалитета; праћење и усклађивање са добром праксом и механизмима других домаћих и страних универзитета	+++	Неусаглашеност стандарда 2 са интернационалним стандардима	+++
Континуирано унапређење поступака за обезбеђење квалитета	+++	Претерано нормирање	++
		Континуирани захтеви у области стандарда у области образовања	++
		Релативно честе промене прописа и процедура у области високог образовања	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

На Универзитету је формирана Комисија за квалитет, на основу општих аката факултета и Правилника који регулише стандарде за оцену квалитета. Извештај комисије

је прилагођен стандардима, тако да се оцењује испуњеност минималних услова и препоручују мере за унапређење постојеће праксе. Делатност надлежних органа управљања, пословођења, као и стручних органа усмерена је такође на проверу испуњености квалитета установе. Постојеће стање може се унапредити увођењем чешћих извештавања у оним областима у којима је потребно остварити додатни напредак, као и додатним прецизирањем индикатора и континуираним праћењем података када је реч о реализацији мера за отклањање уочених проблема.

д) Показатељи и прилози за стандард 2

Прилог 2.1. Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета за факултете

2.1.1 [Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета ФЛВ](#)

2.1.2. [Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета ББА](#)

2.1.3. [Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета РАФ](#)

2.1.4. [Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета ПФУУ](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета](#) Универзитета у оквиру стандарда квалитета за период 2016-2018. – Прилог 1.3. и Прилог 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3 и 1.3.4

Прилог 2.3. Усвојени годишњи **извештаји** о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета Универзитета

2.3.1 [Извештај за 2016-2019.](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Систем који обезбеђује остваривање квалитета чини организациона структура органа, служби и других облика унутрашњег организовања на Универзитету, у складу са Законом о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење и 68/2015). [Статутом Универзитета](#) прецизније су уређени састав и рад органа Универзитета.

Основну организациону структуру Универзитета чине следећи органи:

- Савет као орган управљања,
- Ректор као орган пословођења,
- Сенат, као стручни орган,
- Савет послодаваца и
- Студентски парламент као орган студената.

Универзитет има више стручних органа: Комисију за мултидисциплинарне пројекте, Комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, Комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује (стручне комисије); Комисију за квалитет, Комисију за мултидисциплинарне пројекте, као и научноистраживачки центар, а може имати и друге стручне органе и радна тела одређене Статутом, или одлуком на основу Статута.

Статутом Универзитета утврђен је делокруг послова наведених органа, а одлуком о формирању других органа, односно помоћних тела, типа комисија, одбора и слично, одређује се њихов делокруг послова.

У Савету Универзитета, студенти имају четири представника и то представник студената са сваке високошколске установе. У Сенату, стручним органима и њиховим телима, студенти чине минимум 20% чланова. Поред тога, на Универзитету постоји и функција студента-проректора.

Универзитет и факултети у његовом саставу имају дефинисане процедуре за праћење и анализу реализације студијских програма и успеха студената. Оне се обављају преко тела (комисија) задужених за обезбеђење и унапређење квалитета. Студенти су укључени у рад ових тела. Факултети, у складу са својим општим актима и стратешким документима, редовно (годишње или сваког семестра) спровode анкетаирање студената које обухвата и вредновање студијских програма. На неким факултетима студентске организације (студентски парламенти) обавезно учествују у том процесу и надзиру процес анкетаирања. Резултате анкетаирања факултети обавезно достављају Универзитету. Правилником о самовредновању (члан 6) предвиђено је да ће Универзитет ове резултате обједињавати и објављивати на свом веб-сајту.

б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета	+++	Наставници и сарадници би могли у још већој мери бити укључени у активности на контроли квалитета	+++
Активно учешће органа управљања у систему обезбеђења квалитета	++	Систем обезбеђења квалитета треба Конкретизовати по високошколским установама	++
Континуиран рад Комисије за самовредновање и обезбеђење квалитета.	+++	Уочава се недостатак повратних информација о редузетим корективним мерама у самовредновању	++
Доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања	++	Самовредновање се динамички не подудара на високошколским установама на Универзитету	++
Организовање округлих столава о самовредновању на Универзитету	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Унапредити систем обезбеђења квалитета тако да обухвати све специфичности јединица у саставу Универзитета	++	Честе промене законских прописа и процедура	+++
Унапредити квалитет и поузданост инструмената (евалуационих упитника) којима се прати квалитет	+++	Претерана регулатива	+++
Установити начин редовног повратног информисања о предузетим корекционим мерама	+++		
Увођење календара за спровођење самовредновања на високошколским установама Универзитета	+++		
Уједначавање поступка спровођење анкета на високошколским установама Универзитета	+++		
Активније учешће експерата у процесу унапређења квалитета	++		

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

На Универзитету континуирано делују органи који врше контролу квалитета у оквиру својих надлежности. У активности на контроли квалитета укључују се, Савет, ректор, проректори, Сенат, Комисија за квалитет.

Постоје могућности за унапређење постојећег система провере квалитета, нарочито тако што ће се увести посебан систем евалуације наставника, ненаставног особља и студијских програма јединица у саставу Универзитета, на нивоу Универзитета, тако да се добију још поузданији мерни инструменти. Спровођење препорука Комисије за квалитет је у надлежности ректора. О предузетим мерама ректор извештава надлежни стручни орган и орган управљања кроз редовне годишње извештаје. Ипак, у циљу унапређења контроле квалитета требало би обезбедити редовну повратну везу која би омогућила да се стекне јаснији утисак о променама у одређеној области у којој је установљена извесна слабост и о евентуалним тешкоћама које су онемогућиле да се постигне планирани квалитет. Ова повратна веза мора се учврстити и према јединицама у саставу Универзитета, како би се остварила пуна сарадња и пуна ефикасност механизма унутрашње контроле квалитета.

д) Показатељи и прилози за стандард 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута).

Прилог 3.1.1. [Одлука о именовању Комисије за квалитет](#)

Прилог 3.1.2. [Опис рада Комисије за квалитет](#)

Прилог 3.2. Списак анкета на факултетима чланицама Универзитета

3.2.1. [ФЛВ](#)

3.2.2. [ББА](#)

3.2.3. [РАФ](#)

3.2.4. [Правни факултет](#)

Прилог 3.3. Извештаји о анализи резултата анкета на факултетима чланицама Универзитета за 2017/18. годину

3.3.1. [ФЛВ](#)

3.3.2. [ББА](#)

3.3.3. [РАФ](#)

3.3.4. [Правном факултету](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет и факултети у његовом саставу акредитовани су у поступку националне акредитације у складу са Законом о високом образовању у периоду 2008-2009. године, а факултети су прошли и други акредитациони циклус (2013-2015).

Сви студијски програми усклађени су са захтевима и условима за акредитацију. Квалитет студијских програма испуњава захтеве образовне институције с обзиром да су акредитовани од стране надлежних органа.

На факултетима у саставу Универзитета акредитовано је укупно 31 **студијска** програма различитих врста и нивоа студија (Прилог 4.1), док тренутно нису акредитовани студијски програми који би се реализовали непосредно на Универзитету, у складу са чланом 6. ст. 2. [Статута Универзитета](#). Факултети усвајају студијске програме које остварују у складу са својим статутима и општим актима, уз сагласност Сената Универзитета. Промена студијских програма по обиму који не захтева нову акредитацију врши се на факултетима, у складу са њихових општим актима. На сајтовима факултета доступне су информације о студијским програмима, који се спроводе у текућој школској години.

По врсти и степену студија, акредитовано је 14 програма основних академских студија за укупно 2855 студента, 14 програма мастер академских студија за укупно 710 студената, 4 програма докторских студија за 70 студената и 1 програм основних струковних студија за 90 студената. Укупно, на свим врстама и нивоима студија сваке школске године може да се упише 3725 студената. Подаци показују јасну оријентацију ка академским студијама, односно ка покривању свих нивоа студија. Програми докторских академских студија чврсто су повезани са научноистраживачким радом и акредитовани су на три од четири факултета у саставу Универзитета.

Студијски програми су компатибилни са европским студијским програмима, а на неким факултетима и са програмима у истим областима других високошколских установа у Србији. На овај начин дипломирани студенти могу да наставе школовање на другим универзитетима.

Факултети прате потребе тржишта рада организујући стручну праксу током студирања, чиме свршени студенти стичу компетенције за активно укључивање у радни порец.

Факултети у саставу Универзитета остварују комуникацију са студентима који су завршили студије, а на тај начин стиче се увид и у проходност завршених студената на тржишту рада. Неки од факултета у саставу Универзитета установили су алумни организације студената.

Квалитет студијских програма на факултетима у оквиру Универзитета карактерише :

- добро конципирани, квалитетни, савремени студијски програми који не заостају за европским универзитетима;
- реализација наставе је у складу са акредитацијом, а током наставе користи се савремена обавезна и допунска литература; (курикулум предмета)

- квалитетно образовање студената и њихова мобилност било криз наставак студија на другим факултетима или запошљавање након студија у кратком року;
- међународна сарадња у оквиру Универзитета учешће студијских програма у Еразмус пројекту

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Сви студијски програми акредитовани и реакредитовани у законским роковима по факултетима	+++	Гушење иновативности због потребе усаглашавања са другим студијским програмима	+++
Методѐ наставе на факултетима су у функцији постизања исхода учења	++	Недовољна повезаност са студентима који су у иностранству	++
Усклађеност циљева и садржаја студијских програма и исхода учења.	+	Непостојање студијских програма који се изводе на Универзитету	+++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Развој заједничких студијских програма на Универзитету	+++	Тешкоћа у организовању студијског програма на Универзитету.	+++
Прилагођавање и иновирање студијских програма који се спроводе на високошколским установама у саставу Универзитета	++		

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4 Предлог мера и активности за *факултете у оквиру Универзитета*:

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизма за очување и унапређење квалитета студијског програма, може се закључити да је за квалитет студијског програма од највећег значаја континуирано осавремењивање свих акредитованих студијских програма, на чему факултети у саставу Универзитета континуирано раде, те нема опасности да ће у будућности програми постати застарели. Такође, требало би наставити са системом оцењивања који је заснован искључиво на исходу учења, како би се избегла евентуална субјективност. Информације о студијским програмима и њиховим очекиваним исходима, као и информације о завршном раду и стручним праксама, су транспарентне и доступне студентима. Такође, факултети се труде да добију повратне информације о знању и компетенцијама својих завршених студената.

Иако тренутно постоји потпуна усклађеност ЕСПБ оптерећења студената са активностима учења, на том пољу треба бити врло опрезан, како би се и у будућности задржала та равнотежа, те како се не би десило да ЕСПБ оптерећеност расте на уштрб времена потребног за учење.

Студијски програми могу да се унапреде кроз:

- осавремењивање, али процес акредитације донекле успорава овакве промене и побољшања због тога што свака значајнија промена студијског програма захтева његову поновну акредитацију;
- унапређење повезаности са праксом, која се обезбеђује на факултетима у саставу Универзитета;
- успостављање праксе прикупљања информација од послодаваца, преставника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација о квалитету студија и студијских програма на факултетима;
- успостављање и одржавање алумни организације на свим факултетима у саставу Универзитета;
- поправљања угледа Универзитета и отклањању негативног мишљења које у неким институцијама још увек влада о приватним универзитетима и факултетима;

Треба наставити са добром праксом укључивања студената у процесе вредновања квалитета студијских програма и настојати да се осигура веће ангажовање студената у овим активностима. Све релевантне примедбе студената треба редовно разматрати и отклањати недостатке.

Треба даље радити на успостављању међународне сарадње са установама у релевантним областима што би омогућило већу мобилност студената Универзитета.

Последњих година факултети у саставу Универзитета посвећују више пажње студентским праксама и са том праксом треба наставити. Такође, у даљем раду, треба да се стави акценат на успостављање сарадње са другим институцијама, као и наставити са прибављањем повратних информација од послодаваца и других релевантних организација.

Предлог мера и активности за Универзитет

Предлог је да се размотри могућност да се непосредно организују и изводе студијски програми на Универзитету, а посебно на нивоу докторских студија. У складу са тим и могућност повезивања са другим универзитетима у оквиру докторске школе.

д) Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа акредитованих студијских програмима који се остварују на самом Универзитету (назив и ниво акредитованог студијског програма, број студената, назив образовно-научног односно образовно уметничког поља;)

Универзитет нема акредитоване студијске програме

Табела 4.2. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

4.2.1. [ФЛВ](#)

4.2.2 [Београдска банкарска академија](#)

- 4.2.3 [Правни факултет Универзитета Унион](#)

- 4.2.4 [Рачунарски факултет – Београд](#)

Табела 4.3. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних у прву годину студија) у претходне три школске године за акредитоване студијске програме који се остварују на ВШУ у саставу Универзитета. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке приказати по нивоима студија у оквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља

4.3.1. [ФЛВ](#)

4.3.2 [Београдска банкарска академија](#)

- 4.3.3 [Правни факултет Универзитета Унион](#)

- 4.3.4 [Рачунарски факултет – Београд](#)

Табела 4.4. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

- 4.4.1. [ФЛВ](#)

- 4.4.2 [Београдска банкарска академија](#)

- 4.4.3 [Правни факултет Универзитета Унион](#)

- 4.4.4 [Рачунарски факултет – Београд](#)

Прилог 4.1. Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима

- Прилог 4.1.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић](#)

- Прилог 4.1.2. [Београдска банкарска академија](#)

- Прилог 4.1.3. [Правни факултет Универзитета Унион](#)

- Прилог 4.1.4. [Рачунарски факултет – Београд](#)

Прилог 4.2. Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

- Прилог 4.2.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић](#)

- Прилог 4.2.2. [Београдска банкарска академија](#)

- Прилог 4.2.3. [Правни факултет Универзитета Унион](#)

- Прилог 4.2.4. [Рачунарски факултет – Београд](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5.

Наставни процес на факултетима у саставу Универзитета изводи се у складу са захтевима стандарда квалитета наставног процеса, који се континуирано обезбеђује на свим нивоима студија и акредитованим студијским програмима.

У центру наставног процеса су студенти, у складу са формулисаним мисијама факултета, са циљем да се студентима омогући ефикасно стицање највишег нивоа знања, усклађених са савременим токовима науке и њене применљивости у пракси. У силабусу сваког предмета на студијским програмима, који се изводе на факултетима Универзитета долази до изражаја савремен приступ наставном процесу и оцењивању. Факултети прате квалитет наставног процеса, настојећи да га осавремене и унапреде педагошки рад наставника и сарадника, како би процес преноса знања био што ефикаснији.

Настава (предавања и вежбе) на факултетима у саставу Универзитета се реализује путем савремених интерактивних наставних метода са циљем да студентима омогући да остваре шире образовне циљеве и планиране исходе на сваком предмету. Наставне активности се планирају и извршавају у складу са усвојеним предметним курикулумима на сваком студијском програму. У складу са концептом интерактивне наставе, курикулумима су предвиђени различити облици активног учествовања студената на предавањима и вежбама (дискусије, презентације, постављање питања, решавање задатака, обрада дела градива, реализација одређене методске јединице, израда писмених вежби, домаћих задатака, тестова, јавно презентирање семинарских радова, радионице, симулације улога итд.), балансирано с обзиром на исходе учења. Свака активност студената оцењује се унапред предвиђеним бројем поена које студенти могу да остваре на предмету у склопу предиспитних обавеза, које се вреднују пре полагања испита.

Интерактивност наставе подстиче мотивацију студената, омогућава прилагођавање наставе и објективну процену напретка студената, не само кроз усвајање теоријских знања већ и кроз стицање примењивих знања и вештина значајних за праксу. Крајњи исходи учења су у потпуности задовољени примењеним методама наставе, наставним плановима и програмима и стручним компетенцијама наставника и сарадника, који реализују наставу на свим нивоима студија (прилог 5.3). Усвојена знања допуњују се кроз различите ваннаставне активности и садржаје (присуство округлим столовима, научним скуповима, тематским предавањима гостујућих професора, курсевима за стицање личних и пословних вештина, правним клиникама, посете привредним субјектима, државним органима или установама итд.). Подстиче се усвајање нових дидактичких метода, развој педагошких компетенција и стручно усавршавање наставника, у складу са финансијским могућностима сваког факултета.

Квалитет и развој компетенција наставника редовно се проверава у оквиру процедуре у којој учествују надлежни органи факултета и Универзитета приликом заснивања радног односа и напредовања у наставничким звањима, при чему се, на основу закона, подзаконских аката и одговарајућег правилника Универзитета приступа избору наставника на свим факултетима под истим условима. Правилник о изборима у звања усаглашен је са важећим прописима. Уједначавању праксе на Универзитету допринело је

усвајање обрасца извештаја комисије за избор у звања који је доступан и у [електронској форми. \(избори у звања\)](#). На тај начин олакшана је провера испуњености услова за избора у наставничка звања.

Наставници и сарадници факултета су у обавези да своје професионалне дужности и академске обавезе обављају професионално и непристрасно, у складу са законом, [Кодексом професионалне етике Универзитета](#) и општим актима факултета у саставу Универзитета. Обавезе студената су да поштују правила академске честитости регулисане општим актима факултета и Кодексом професионалне етике Универзитета. Наставници и сарадници факултета своје обавезе према студентима морају испуњавати одговорно, професионално и непристрасно, а у међусобном односу су обавезни да уважавају колеге.

На свим факултетима и акредитованим студијским програмима разрађене су процедуре и поступци (прилог 5.2) чији је циљ обезбеђење и поштовање плана и распореда наставе, у складу са различитим актима факултета и курикулима предмета у оквиру студијског програма који се на факултету реализује (књига предмета). Конкретне наставне обавезе наставника и сарадника обезбеђене су са начином организације и извођења студија на нивоу факултета и регулисане су њиховим општим актима. Уважавајући процедуре и поступке наставници и сарадници треба да: усавршавају квалитет наставе, уредно воде евиденцију о присуству студената на настави (5.2.7), омогуће студентима да под једнаким условима присуствују вежбама, [полагање колоквијума](#), испуњавање других преиспитних обавеза, редовно одржавају предавања, вежбе, консултације (5.2.3) и друге облике активне наставе, објективно и непристрасно, у складу са правилима јавно испитују студенте. Поштују се и друга правила која се тичу начина на који се извршавају одређене наставне обавезе у смислу извођење стручне праксе, као и реализације ваннаставних активности којима студенти стичу допунска знања и вештине.

Студије на факултетима се изводе према плану извођења наставе, кога усваја стручни орган, пре почетка нове школске године или одговарајућег семестра (прилог 5.2.1). Планом извођења наставе утврђује се: који ће наставници и сарадници изводити наставу на ком студијском програму и на којим предметима; место извођења наставе; почетак и завршетак наставе и распоред извођења наставе; облици наставе (предавања, практична настава, вежбе, консултације, провере знања и др.), а по потреби и остале околности од значаја за извођење наставе (начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; попис препоручене литературе; остале важне чињенице за успешно извођење наставе). План рада (5.2) на свим студијским програмима, односно свим појединачним предметима сва три нивоа студија садржи: основне податке о предмету, назив, година, број ЕСПБ бодова, услови; циљеве и исходе предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету. План рада на предмету доноси се пре почетка семестра, редовно се чини доступним студентима пре почетка наставе и иновира, према потреби.

Планови и распореди наставе (предавања и вежби – 5.2.5.) на свим високошколским установама у саставу Универзитета и на акредитованим студијским програмима утврђују се и објављују на сајту одговарајућег факултета пре почетка школске године, односно пре почетка наставе у одговарајућем семестру, у складу са општим актима факултета. На сајту и на огласним таблама објављују се спискови и распореди студената (за вежбе које се организују за мањи број студената). Планови и програми се доследно спроводе, што се евидентира на појединим факултетима кроз централни дневник рада, док на осталим евиденцију обавља сваки наставник појединачно, за наставу коју држи. Обавезно се евидентира и присуство студената предавањима и вежбама и испуњење других предиспитних обавеза. Саставни део информационих

система на нивоу сваког факултета представљају електронски студентски сервиси (Е-студент) намењени бољем информисању студената о одржавању наставе и лакшем администрирању наставе, пријави и организовању испита. На свим факултетима који су чланице Универзитета, омогућен је студентима стални електронски приступ страницама предмета са циљем да могу преузети презентације са предавања и вежби и да се могу упознати са додатним наставним материјалима, тренутним актуелним информацијама о предмету, резултатима испита и осталим појединостима у вези са предметом.

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе, према плану рада, као и контролу садржине и метода наставе. На редовним седницама Наставних већа факултета у саставу Универзитета прати се реализација планова рада, кроз поређење усвојених планова рада са реализованим активностима и предузимају се одговарајуће мере уколико дође до одступања. Редовност извођења предавања и вежби констатује се у службеним евиденцијама или у дневнику рада који води сваки наставник или сарадник. За праћење наставних активности задужени су: декани, продекани, руководиоци студијских програма и/или тела Наставно-научног већа (попут Већа за постдипломске студије или Већа докторских студија). Према важећим актима Универзитета и факултета, декани су задужени да предузимају мере према наставницима који се не придржавају плана рада на предмету или распореда испита и наставе или не постижу одговарајући квалитет наставе. Стручна, организациона и текућа питања у вези са наставом дискутују се и на седницама наставно-научних већа, јединицама или колегијумима. Редовни и непосредни контакт са студентима и студентским парламентом, који је успостављен на свим факултетима у саставу Универзитета, доприноси да се евентуалне неправилности могу брзо уочити и отклонити.

б) SWOT анализа квалитета наставног процеса

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Компетентност наставника и сарадника	+++	Тешкоће мотивисања научног кадра за иновирање и осмишљавање ваннаставних садржаја	+
Повезаност наставе и праксе (кроз експерименталну наставу, практичан рад, посете установама, гостујућа предавања, учешће у настави предавача ван радног односа	+++	Тешкоће обезбеђења редовног присуства студената настави	+
Менторски рад	++	Недостатак механизма којима би се утицало на мотивисаност наставника	++
Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе	++	Недостатак брзо примењивих корективних мера у случају да наставници или сарадници не	+
Интерактивно учешће студената у наставном процесу	++		
Подстицање самосталног рада и критичког мишљења код студената	++		

Примена различитих метода и модалитета у настави и провери знања	++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Развој наставничких компетенција	+++	Недовољна и неједнака финансијска издвајања на нивоу факултета за континуирано унапређење наставе	+
Повећање сарадње са привредом, школама и институцијама у којима студенти могу да имају праксу или да волонтирају	++	Недовољни кадровски и материјални ресурси ректората Универзитета	+
Креирање заједничког инструментарија за праћење квалитета наставног процеса на факултетима на Универзитету	+	Нелојална конкуренција	++
Већа улога Универзитета у организовању заједничких обука наставника и сарадника о трендовима у савременом образовању	++	Дуга и сложена процедура рада акредитационе комисије због чега се касни са осавремењивањем студијских програма	++
Потстицање конкуренције наставном особљу, омогућавање развоја научног подмлатка и стварање услова за несметано напредовање сарадника и млађег наставног особљ	++		

Квантификација процене напред наведених категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значаја

г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

На основу претходно изнетих чињеница и докумената (који су дати у прилогу), може се констатовати да Универзитет испуњава стандард 5.

Квалитет наставног процеса могуће је додатно побољшати, то на неколико различитих начина. Пре свега, треба наставити са увођењем савремених метода наставе, као и са анимирањем студената да се активно укључе у сам наставни процес.

Систем контроле квалитета потребно је константно унапређивати, користећи искуства функционисања постојећег система.

Коначно, треба унапредити механизме за анализирање резултата анкета за праћење и процену квалитета наставног процеса на факултетима на нивоу Универзитета.

Факултети пружају организовану подршку наставницима и сарадницима ради унапређења компетенција и усклађивања педагошког рада са савременим облицима наставе. На нивоу Универзитета препоручује се организовање заједничких расправа на тему побољшања квалитета наставе, организовање стручних трибина, јачање међусобне

сарадње факултета и других високошколских и научних установа ради оснивања докторских школа и осмишљавања мултидисциплинарних студијских програма.

Универзитет треба да искористи наведене предности и могућности, а идентификоване слабости треба да буду инкорпориране и конкретизоване у стратегији развоја Универзитета за наредни период. Универзитет ће наставити активности на јачању мобилности студената и наставника, даваће подршку заједничким програмима и посредоваће између КОНУС-а и факултета (у погледу мера усмерених на унапређење квалитета наставе). Унапређења квалитета наведеног процеса оствариће се кроз:

1. Утицај на факултете ради дефинисања процедура и мера које треба да спроведу у случају неиспуњавања принципа и активности у оквиру овог стандарда;
2. Осмишљавање програма заједничких округлих столова и/или обука наставника и сарадника о трендовима у савременом образовању;
3. Подршку развоју међусобне сарадње наставника и сарадника на факултетима Универзитета и мобилност наставника и студената;
4. Јачање међународне сарадње, подршку реализацији заједничких програма са иностраним високошколским установама и научноистраживачким организацијама;
5. Активности Универзитета на повезивању високошколских установа у Еразмус и друге међународне пројекте;
6. Стварање услова за несметани рад савета послодаваца у складу са законом који регулише високо образовање.

д) Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкете студената о квалитету наставног процеса исто као прилог 3.2

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

5.2.1. [План рада установе за школску 2018/2019. годину ФЛВ](#)

5.2.5. Распоред наставе.

5.2.5.1 [ФЛВ](#)

5.2.5.2. [ББА](#)

5.2.5.3. [Право](#)

5.2.5.4 [РАФ](#)

5.2.6 Термини за консултације

5.2.6.1. [ФЛВ](#)

5.2.6.2. [ББА](#)

5.2.6.3. [Право](#)

5.2.6.4 [РАФ](#)

5.2.8 Календар рада за текућу школску годину

5.2.8.1. [ФЛВ](#)

5.2.8.2. [ББА](#)

5.2.8.3 [РАФ](#)

5.2.9 Информациона листа

5.2.9.1. [ФЛВ](#)

5.2.9.2. [ББА](#)

5.2.9.3 [РАФ](#)

5.2.10. Евиденција присуства на настави

5.2.10.1. [ФЛВ](#)

5.2.10.2. [ББА](#)

5.2.10.3 [РАФ](#)

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.

5.3.1 <u>Одлука Наставно-научног већа ФЛВ</u>   5.3.2 <u>Одлука Наставно-научног већа ББА</u>   5.3.3 <u>Одлука Наставно-научног већа Право</u>

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет преко чланица остварује јединство образовног, научноистраживачког, стручног и уметничког рада, односно обезбеђује интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме струковних, академских и докторских студија.

Научноистраживачки рад на факултетима у саставу Универзитета подстиче се кроз редовне активности путем истраживања, издавања научних публикација и часописа, организацију научних скупова, континуирано усавршавањем наставног кадра и подршку младим истраживачима.

Факултети у саставу Универзитета су акредитовани за обављање научноистраживачке делатности (НИД). У погледу интензивирања НИД на високошколским установама учвршћена је постојеће сарадња кроз реализације заједничких научноистраживачких пројеката са другим високошколским установама и универзитетима и сарадња са међународним и домаћим владиним и невладиним организацијама.

Факултети поседују ресурсе за остваривање и организовање основних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада. Постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима, што се доказује успешном поновном акредитацијом факултета као научноистраживачке организације од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Одређивање истраживачких стратегија, садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљевима Факултета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Поред наставне делатности факултети се активно баве осмишљавањем, припремом и реализацијом научноистраживачких, стручних, уметничких и других врста пројеката. Високи ниво образовног рада омогућен је између осталог и знањима до којих наставници и сарадници долазе спровођењем континуираног научног и стручног рада. Наставници и сарадници су ангажовани на фундаменталним, развојним и другим националним и међународним пројектима у области природно-математичких и техничко-технолошких, друштвено хуманистичких и уметничких. Реализација пројеката остварује се делом на факултетима, а делом у другим истраживачким установама у земљи и иностранству. Такође, факултети перманентно раде на стварању оптималних услова за научноистраживачки рад, кроз усавршавање постојећег наставног кадра у земљи и у иностранству (Прилог 6.1.), као и на сталном ангажовању младих истраживача (студената докторских студија) у раду на пројектима. Организују се [предавања гостујућих професора](#) из иностранства и студијски боравци и учешће наших наставника и сарадника на стручним скуповима у иностранству.

Универзитет је успоставио комуникацију према *Темпус Фондацији* у циљу добијања повеље *Еразмус+* образовног простора и обезбеђења континуиране сарадње по основу мобилности студената, наставника, ненаставног особља и пројеката.

Факултети унапређују стручни рад свог наставно-истраживачког кадра (нпр.

подстицањем стручног усавршавања наших наставника и сарадника на страним високошколским установама, објављивањем резултата научних и стручних радова у факултетском часопису са рецензијом, и др). Међународна сарадња у настави континуирано се остварује разменом наставника и сарадника са високошколским партнерским установама у иностранству.

Приликом избора у звање наставника, Факултети доследно примењују критеријуме који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад, у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.

На студијским програмима докторских студија избор и именовање наставника и ментора се сваке школске године обавља по тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру природно-математичког и техничко-технолошког образовно-научног поља. Евидентно је (из Табеле 6.7) да сви ментори Факултета испуњавају потребне услове прописане стандардима.

Референце наставника из одређених научних области одговарају садржају предмета који су им поверени акредитацијом, што потврђује високу усаглашеност научног и образовног рада наставника на основним, мастер и докторским студијама, а што се потврђује увидом у књиге наставника и књиге предмета на студијским програмима.

Факултети посвећују пажњу издавачкој делатности, а неки од факултета у саставу Универзитета у овој области остварују завидне резултате. Исто важи и за стручне и научне часописе, које издају факултети. Кроз своју издавачку делатност факултети истовремено пружају и непосредну подршку наставницима и сарадницима у објављивању резултата научноистраживачког рада у факултетским часописима и другим посебним публикацијама Факултета.

Факултети континуирано раде и на унапређењу постојећих наставних програма и увођењу нових курсева који су усаглашени са резултатима научноистраживачког рада наставника и сарадника. Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника подстиче се и кроз редовно годишње праћење и евалуацију свих релевантних активности.

У складу са акционим плановима за обезбеђење квалитета или на основу планова развоја, на нивоу сваког факултета се планирају и обезбеђују средства за научноистраживачки рад наставника (за организовање научних скупова, партиципацију трошкова учешћа наставника и сарадника на научним скуповима у земљи и иностранству или за стручна усавршавања).

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Континуираност научноистраживачког процеса и међународне сарадње	++	Недовољна укљученост студената у научноистраживачке активности на Факултету	++
Чланство и активно учешће наставног кадра у реномираним међународним организацијама и професионалним удружењима	++	Ограниченост финансијских средстава за обезбеђење техничких и других услова за обављање научноистраживачког рада	++

Учешће наставника и сарадника у радним групама за израду прописа усклађених са европским стандардима (од значаја за придруживање ЕУ)	++	Факултетски часописи нису на листи часописа са СЦИ-индексацијом	++
Публиковање резултата научноистраживачког рада у најугледнијим међународним научним часописима	++	Недовољна сарадња са министарством науке и другим релевантним државним институцијама	++
Факултети и наставници учествују у пројектима	+		
Учешће на истраживачким и развојним пројектима у директној сарадњи са страним компанијама у областима високих технологија.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Већа ангажованост факултета ради повећања броја научних скупова и размени знања	++	Слабија заинтересованост подмлатка за научноистраживачки рад у земљи	++
Унапређење постојећих и увођење нових наставних курсева као производ резултата научних истраживања	++	Одлив научноистраживачког кадра у друге друштвене сфере	+
Рад на побољшању сарадње са релевантним државним институцијама	++	Недовољна отвореност за сарадњу појединих домаћих и иностраних институција	+
Проширивање међународне сарадње са новим високошколским установама и међународним организацијама	+++	Држава не дозвољава приступ ресурсима Народне библиотеке Србије, али зато тражи резултате као да је приступ омогућен	+++
Обезбеђење додатних средстава за проширење библиотечког фонда релевантним публикацијама у области права	++		
Омогућавање приступа реномираним светским базама података	++		
Повољнији општи услови за стручно усавршавање научноистраживачког подмлатка у иностранству	+		

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

- Одржавање квалитета научноистраживачких и развојних пројеката на којима су ангажовани запослени.
- Одржавање досадашњег високог квалитета одбрањених докторских дисертација.
- Унапређење простора, Библиотеке, набавка нове и одржавање постојеће опреме за рад истраживача.
- Повећање ангажовања младих истраживача у научноистраживачким пројектима.
- Развијање нове и одржавање постојеће сарадње са домаћим и страним институтима, универзитетима и компанијама.
- Организовање размене студената докторских студија, и/или успостављање заједничких докторских студија са сродним факултетима.

Организовање редовних састанака са привредним субјектима из ИТ индустрије у циљу презентације могућности Факултета у унапређењу њиховог пословања. Из наведеног се може закључити да постоји низ показатеља континуираног деловања факултета на пољу обезбеђивања и побољшања квалитета научноистраживачког, образовног и стручног рада. То се посебно односи на активно учешће наставника и сарадника у научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству, подршку факултета деловању и усавршавању наставног кадра, како кроз издавачку делатност и активну сарадњу са другим високошколским установама и институцијама.

Са друге стране, могу се сагледати могућности за проширивање међународне сарадње са новим високошколским установама и међународним организацијама, пре свега применом постојећих модела добре сарадње факултета, његових наставника и сарадника са представницима бројних иностраних институција у систему високог образовања.

Факултети континуирано раде на унапређењу постојећих наставних програма, али и увођењу нових курсева који су усаглашени са резултатима научноистраживачког рада наставника и сарадника.

У вези са тим, приметна је потреба за обезбеђивањем појединих релевантних публикација у циљу обогаћивања наставне литературе, што се делом настоји превазићи обезбеђењем додатних средстава за проширење библиотечког фонда, издавачку делатност факултета, као и путем сарадње, односно разменом релевантне литературе са другим високошколским установама у земљи и иностранству. Потенцијалну препреку може представљати погоршање опште економске ситуације у земљи као и недовољна отвореност за сарадњу појединих институција. Ипак, може се очекивати да позитивне тенденције у општој друштвеној политици у области образовања, пре свега у смислу подстицања шире научне сарадње у земљи и иностранству, умање могућност остваривања наведених ризика.

Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника подстиче се и кроз редовно годишње праћење и евалуацију наведених активности. У вези са наведеним, приметна је недовољна техничка подршка и опремљеност за поједине облике образовног и научноистраживачког рада која се може превазићи улагањем додатних средстава ради обезбеђења неопходних техничких услова, као и омогућавањем приступа реномираним светским базама података.

Факултети улажу напоре да обезбеде прилике за стручно усвршавање научног кадра, посебно научног подматка, кроз организовање и подршку стручним скуповима. Као потенцијална препрека овом процесу може се сагледати недовољно стимулативна државна политика у области научноистраживачког рада, која за последицу може имати слабију заинтересованост превасходно подматка за научноистраживачки рад, али се може претпоставити да кључни значај у превазилажењу наведене опасности пре свега имају континуирани напори факултета у циљу даљег ширења међународне сарадње.

Факултети би требало да у будућности посебну пажњу посвете унапређењу

издавачке делатности у циљу подстицања објављивања резултата научноистраживачког рада.

д) Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколским установама у саставу Универзитета

6.1.1. [ФЛВ](#)

6.1.2. **ББА ни један професор није руководилац пројекта**

6.1.3. **Право ни један професор није руководилац пројекта**

6.1.4. **РАФ ни један професор није руководилац пројекта**

Табела 6.2.Списак наставника и сарадника запослен у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

6.2.1 [ФЛВ](#)

6.2.2 [ББА](#)

6.2.3 [Правни](#)

6.2.4 [Раф](#)

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата према критеријумима Министарства у високошколским установама у саставу Универзитета у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља у претходној години

6.3.1 [ФЛВ](#)

6.3.2. [ББА](#)

6.3.3 [Правни](#)

6.3.4 [Раф](#)

Табела 6.4. Број СЦИ и ССЦИ индексираних радова у високошколским установама у саставу Универзитета у претходне три године.

6.4.1. [ФЛВ](#)

6.4.2. [ББА](#)

6.4.3.Право **нема**

6.4.4 [РАФ](#)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) на *Универзитету* у претходне три школске године **нема докторске студије**

Табела 6.6. Број одбрањених докторских дисертација на високошколским установама у саставу Универзитета, са бројем публикација у часописима са рецензијом који приказују резултате докторске дисертације, у претходне три године у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља

6.6.1. **ФЛВ нема докторске студије**

6.6.2.[ББА](#)

6.6.3.[Право](#)

6.6.4 [РАФ](#)

Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима за испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, и однос броја ментора и укупног број наставника у високошколским установама у саставу Универзитета.

6.7.1. [ФЛВ](#)

6.7.2. [ББА](#)

6.7.3.[Право](#)

6.7.4 [РАФ](#)

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду

6.1.1. [ФЛВ](#)

6.1.2. [ББА](#)

6.1.3. [Право](#)

6.1.4. [РАФ](#) [наставници](#) [уметнички резултати](#) [патенти](#) [признања](#)

Прилог 6.2. Однос пројеката у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколским установама у саставу Универзитета у уквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметничког поља

6.2.1. [ФЛВ](#)

6.2.2. [ББА](#)

6.2.3. [Право](#)

6.2.4. [РАФ](#)

Прилог 6.3. Однос броја SCI индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколским установама у саставу Универзитета

6.3.1. [ФЛВ](#)

6.3.2. [ББА](#)

6.3.3. [Право](#)

6.3.4. [РАФ](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника, чији је циљ провера компетенције. Поступак је уређен [Правилником о избору у звања наставника](#).

На факултетим чланицама Универзитета запослено је 126 наставника у сталном радном односу, 57 са пуним радним временом и 22 сарадника ангажована по уговору.

Поступак избора наставника врши Универзитет, на основу предлога стручних органа факултета. Поступак спровођења конкурса и састав комисије за спровођење конкурса прописани су статутима факултета. Поступак на Универзитету се спроводи у складу са Законом о високом образовању и подзаконским актима, а на основу реферата који израђује комисија коју именују факултети. Оцене стручног рада наставника и његових педагошких способности, процењује се на основу следећих елемената: 1) објављених публикација и њихов значај за развој науке, посебно уџбеницима и монографијама; 2) учешћа у научним и другим пројектима; 3) учешћа на међународним и домаћим научним скуповима; 4) Менторског раду са подмлатком; 5) учешћа у изради завршних радовима на свим нивоима студија; 6) мишљења студената о педагошких и стручних компетенција наставника добијених анкетом. На основу одлуке Универзитета о избору у звање наставника и реферата о стручном раду и педагошким способностима, декан факултета доноси одлуку о ангажовању наставника. Сличан поступак примењује се и приликом избора сарадника, али се он спроводи на нивоу факултета.

У складу са општим актима факултета, наставници су обавезни да периодично достављају факултетима податке о свом стручном и педагошком раду. Они то обично чине приликом сачињавања годишњих извештаја о раду факултета.

Наставници и сарадници факултета у саставу Универзитета су у току претходне три академске године објавили 238 (Табела 6.3) научна рада (у категоријама М10, М20, М40 и М50), на српском, енглеском, немачком и француском језику. Факултети такође подстичу усавршавање наставног особља и у ту сврху издвајају одређена средства из факултетског буџета. Располагају средства издвајају се: за организовање семинара на факултетима, учешће наставника и сарадника на конференцијама и усавршавањима у иностранству и сл. Факултети су закључивали споразуме са одговарајућим институцијама, удружењима или коморама, чиме се обезбеђује сарадња између академског особља и релевантних професионалних удружења.

На факултетима се планом рада сваког студијског програма подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција. (прилог 5.3)

Консултације су обавезне за наставнике и одржавају се у сваком семестру, без обзира да ли се у истом периоду одржавају и предавања из истог предмета. Поред тога, наставници и сарадници имају е-mail адресе познате студентима преко којих студенти могу, без устручавања, постављати питања у вези са наставом.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Јединствени образац за избор у звања наставника за сва научна поља	+++	Ограничена средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у	+++
Фаворизовање научноистраживачког потенцијала кандидата за наставника/сарадника, као и његових педагошких способности	++	Отежани приступи објављивања резултата истраживања у објављивању научних и стручних радова у висококатегорисаним часописима	++
Континуирано (на годишњем нивоу) праћење педагошких, истраживачких и стручних компетенција наставника и сарадника	++		
Континуирано усавршавање наставника и сарадника	++		
Значајни резултати наставника и сарадника у научно-истраживачким и другим пројектима	++		
Повезаност Факултета/академског особља са различитим професионалним удружењима на реализацији заједничких или сопствених пројеката (а на основу потписаних споразума о сарадњи између Факултета и професионалних удружења)	++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Развијање постојећих и заснивање нових облика сарадње са универзитетима и другим субјектима на међународном плану ради усавршавања наставника и сарадника	+	Незадовољавајућа економска ситуација у друштву	++

Подстицање усавршавања наставника и сарадника у иностранству	++	Недовољна досупност свих фондова Европске уније у овој области за усавршавање наставника и сарадника	+
Могућност мобилности наставника и сарадника у оквиру ЕРАЗМУС повеље	+	Неједнаке третман приватних високо-образовних установа у односу на државне	++
		Ограничене могућности објављивања научних и стручних радова у високовреднованим часописима	++
		Профитна оријентација државних факултета на бази коришћења државних ресурса уз забрану мобилности наставника и сарадника - стварање нелојалне конкуренције.	++
		Примамљивост услова усавршавања и запошљавања у иностранству	++

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

- Подстицати наставнике и сараднике да приступе мултидисциплинарин истраживањима у оквиру Универзитета;
- Подстицати развој наставног кадра организовањем саветовања и семинара о новим наставним методама и техникама по моделу едукација едукатора, како на појединачним факултетима у саставу Универзитета, тако и на Универзитету, што би доприносило размени искустава између наставника са различитих факултета.
- Подстицати наставнике и сараднике да објављују радове у референтним часописима, истовремено настојећи да се факултетским часописима (на факултетима у саставу Универзитета који издају научне часописе) обезбеди припадајуће место на листи категорисаних научних публикација.
- Подстицати наставнике и сараднике да се укључе у пројекат мобилности по основу ЕРАЗМУС плус пројекта;
- Подстицати факултете у саставу Универзитета који то до сада нису чинили да успоставе своје научне часописе и пружити им подршку, пре свега кроз размену информација и добре праксе, у стицању адекватне категоризације у поступку који спроводи надлежно министарство.
- Унапредити постојеће студентске анкете у циљу прибављања прецизнијих података за доношење закључка о квалитету наставника и сарадника, а где је то могуће, успоставити праксу електронског попуњавања студентских анкета.

д) Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

7.1.1. [ФЛВ](#)

7.1.2. [ББА](#)

7.1.3. [Право](#)

7.1.4. [РАФ](#)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

7.2.1. [ФЛВ](#)

7.2.2. [ББА](#)

7.2.3. [Право](#)

7.2.4. [РАФ](#)

Прилог 7.1. [Правилник о избору наставника и сарадника на Универзитету:](#)

Прилог 7.2 Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

7.3.1. [ФЛВ](#)

7.3.2. [ББА](#)

7.3.3. [Право](#)

7.3.4. [РАФ](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Систем провере квалитета и избора будућих студената успостављен је на факултетима у саставу Универзитета, с обзиром на то да се на њима реализују студијски програми. Конкурс за пријем нових генерације студената објављује Универзитет најмање пет месеци пре почетка школске године за све студијске програме и нивое студија.

Процедура пријема студената објављује се благовремено и на веб-сајтовима факултета ([Правилник о пријему студената](#)), а информације у вези са уписом су доступне путем одговарајућих информатора и водича за студенте који се налазе на веб-сајтовима факултета. Процедура и критеријуми за упис предвиђени су статутима и другим актима факултета.

Факултети у саставу Универзитета не праве разлику у погледу критеријума за упис по било ком основу, односно исти критеријуми примењују се на све пријављене кандидате без обзира на расу, пол, вероисповест, национално и социјално порекло, политичко и друго мишљење, сензорног или моторног хендикеп лица и друга лична својства. Чланом 3. Правилника о упису студената на факултетима чланима Универзитета гарантовано је право студената на равноправност, различитост и заштиту од дискриминације.

Осим приликом уписа, селекција се спроводи и током студија, путем оцењивања и права на упис наредне године. Оцењивање и услови за упис наредних година студија уређени су актима факултета. Стопе успешности студената на факултетима у саставу Универзитета приказане су у Табели 8.2.

Све информације у вези са студијама, студенти добијају преко веб-сајта факултета, као и информатора који су доступни у штампаном и електронском облику. Студенти се правовремено обавештавају о предиспитним обавезама, које морају испунити да би приступили испиту, о обавезном присуству на настави и могућности да сваке недеље посећују консултације код предметних наставника и сарадника. Сарадња између наставника и студената се остварује и преко *e-mail* адресе, доступне на сајту факултет, тако да студенти могу, без устручавања, постављати питања у вези са наставом.

Начин оцењивања је саставни део плана извођења наставе на сваком од предмета чиме су студенти упознати на почетку извођења наставе. Резултати испитних рокова се континуирано прате и анализира успех студената, по појединим предметима, као и укупан успех током школске године.

Начини полагања испита, правила понашања на испиту, начин оцењивања на испиту, критеријуми за вредновање предиспитних обавеза и систем уписивања оцена регулисани су Правилником о оцењивању. Такође, неки факултети у саставу Универзитета имају и [правилнике о дисциплинској и материјалној](#) одговорности студената и санкционишу свако непримерено понашање студената, посебно у вези са спровођењем испита и забраном плагирања.

Механизми за процену и контролу процедура оцењивања предвиђени су путем приговора на оцену добијену на испиту и/или могућности полагања испита пред комисијом. Ове процедуре предвиђене су Статутом и Правилником о студијама и

полагању испита на факултетима у саставу Универзитета.

Студентима су на располагању факултетске библиотеке са уџбеничком литературом, као и читаонице. На неким факултетима, на рачунарима који су на располагању студентима бесплатно су инсталиране одговарајуће базе података. Поред наведених, факултети и на друге начине подстиче стицање компетенција студената путем обезбеђивања практичних знања као што је: пракса у судовима и код адвоката, банкама, судовима, ИТ компанијама, такмичења, размене студената, обуке кроз правних клиника, летњих школа права и др.

На факултетима у саставу Универзитета квалитет и успех студената подстиче се и доделом стипендија из факултетских фондација (нпр. студенте Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић награђује Фондација др Лазар Вркатић), или ослобађање од трошкова школарине на свим факултетима у оквиру Универзитета, односно организовањем наградних такмичења из одређених области за студенте. Додела стипендија и наградна такмичења мотивишу студенте на остваривање бољих резултата током студирања.

Студентима је омогућено студентско организовање, пре свега кроз студентске парламенте на факултетима и на Универзитету. Избор и функционисање парламената на факултетима, а посебно начин њиховог учешћа у раду других органа (наставно-научним већима, саветима факултета и сл.) и тела факултета (нпр. Комисија за самовредновање, дисциплинској комисији на факултетима на којима она постоји), уређени су статутима и другим општим актима факултета. Студентски парламент Универзитета има свој правни основ у Статуту Универзитета (чл. 71. Статута).

Студентски парламент је орган Универзитета који преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и [утврђивања броја ЕСП бодова](#). Студентски парламент Универзитета чине представници студентских парламената факултета у саставу Универзитета, и то по три представника са сваког од студентских парламената Факултета. У стручним органима и телима Универзитета у којима се одлучује о питањима од значаја за студенте, студенти чине најмање 20% чланова. Поред студентских парламената, студенти на факултетима могу, а то и чине, да оснивају и друга удружења.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Доступност информација о условима уписа новим студентима	+++	Слаба пролазност на појединим предметима	+
Уходана, јасно дефинисана и ефикасна процедура пријема студената	+++	Слабо разумевање испитне материје због нередовног похађања предавања	++
Поштовање равноправности и једнакости студената	++	Архитектонска немогућност коришћења лифта и монтаже рампе за инвалиде	+++

Благовремена информисаност студената о критеријумима оцењивања и корективним мерама	++	Дужина трајања студија	++
Студентско организовање и учествовање у одлучивању	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Квалитет стеченог образовања је основ за успешно даље усавршавање.	+++	Губитак студената услед високог критеријума оцењивања	++
Повезивање теорије и праксе током студирања	+++	Низак ниво знања студената који долазе из средњих школа.	++
Укључивање студената у различитим активностима на другим универзитетима у земљи и иностранству	+		
Већи допринос студената раду и развоју Факултета	+		

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизма за очување и унапређење квалитета студената може се закључити да је за квалитет студената најважнији ниво ангажованости студената у свим питањима везаним за студије. Обавезно похађање наставе, предавања и вежби, коришћење библиотечких ресурса и информисање студената преко сајта и студентске службе Факултета пресудно је за њихов успех на студијама. Факултети, применом корективних мера и праћењем пролазности студената, утиче на објективност, коректност и етички приступ наставника приликом оцењивања студената.

На већини факултета у саставу Универзитета потребно је предузети активности како би се повећао упис студената на све студијске програме и све нивое студирања. Факултети треба да врше детаљније анализе квалитета уписаних студената по успеху из средње школе, резултатима пријемног испита, и по типу средње школе из које долазе. Овакве информације су потребне да се изврше процене и одреди циљна група потенцијалних студената.

Изградити стратегију за: привлачења најбољих кандидата из средњих школа у Србији за упис на студијске програме, промоцију студијских програма и њихових исхода учења, могућност стицања знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање, могућност интернационализације у облику размене.

Размотрити начине и добре праксе у свету како би кандидати са сензорним или моторним хендикепом, односно инвалидитетом, могли да се уписују и похађају наставу на Факултету, а у складу са Законом о високом образовању.

Укључивати квалитетније студенте у научноистраживачке пројекте

Студенти су организовани у студентске организације, и њихови представници су чланови органа и комисија Факултета, али и даље ретко узимају активно учешће у раду истих и тиме своју улогу своде на минимум. Студенте би требало додатно охрабрити и помоћи им да својим радом дају већи допринос унапређењу како наставних, тако и ваннаставних активности.

На факултетима треба унапредити процедуре, које спречавају активности у вези

са преписивањем и друге врста злоупотреба на испитима. У циљу бољег информисања студената о концепту академске честитости и забрани злоупотреба, било које врсте, неопходно је охрабривати студенте да у оквиру студентског парламента и других студентских организација узму активно учешће у спречавању истих.

д) Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години.

- Табела 8.1.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Табела 8.1.2. [Београдска банкарска академија](#)–упис на основне и мастер студије
- Табела 8.1.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Табела 8.1.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

- Табела 8.2.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Табела 8.2.2. [Београдска банкарска академија](#)
- Табела 8.2.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Табела 8.2.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60, 37-60, мање од 37) по нивоима студија за студијске програме који се остварују на ВШУ у саставу Универзитета, у оквиру одређеног образовно-научног односно образовно-уметничког поља. Податке приказати за све високошколске установе у саставу Универзитета.

- Табела 8.3.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Табела 8.3.2. [Београдска банкарска академија](#)
- Табела 8.3.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Табела 8.3.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

- Прилог 8.1.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Прилог 8.1.2. [Београдска банкарска академија](#)–упис на основне и мастер студије
- Прилог 8.1.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Прилог 8.1.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

- Прилог 8.2.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Прилог 8.2.2. [Београдска банкарска академија](#)
- Прилог 8.2.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Прилог 8.2.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (Правилник о студирању)

- Прилог 8.3.1. [Факултет за правне и пословне студије др Лазар Врратић](#)
- Прилог 8.3.2. [Београдска банкарска академија](#)
- Прилог 8.3.3. [Правни факултет](#) Универзитета Унион
- Прилог 8.3.4. [Рачунарски факултет](#) – Београд

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Факултети у саставу Универзитет поседују Правилник о издавачкој делатности и уџбеницима (Прилог 9.1.), ради уређења издавачке делатности и обезбеђења квалитета уџбеника и других публикација. Издавачка делатност обухвата: издавање уџбеника, скрипти и часописа; издавање монографија и студија; издавање компакт дискова, аудио и видео публикација; и др. Правилник предвиђа стандарде и контролу квалитета публикација.

Садржина уџбеника мора да одговара циљевима реализације студијског програма и програма предмета за чије се савлађивање користи; уџбеник мора да буде логично структуриран тако да делови и поглавља буду заокружене целине повезане логичним редоследом; уџбеник мора бити написан тако да материја буде јасно изложена; уџбеник мора да буде написан академским, неутралним стилем, а обим уџбеника треба да буде у складу са оптерећењем студената на том предмету, према броју ЕСПБ бодова на предмету. Ови стандарди се сходно примењују на помоћне уџбенике и скрипта као и на друге публикације. Предвиђено је да се квалитет уџбеника и монографија и других сличних публикација контролише путем рецензије целог дела. Универзитет се до сада није бавио издавачком делатношћу што се правда првенствено тиме што не поседује сопствени студијски програм те нема потребе за издавањем уџбеничке литературе.

Правилник о издавачкој делатности и уџбеницима предвиђа да факултети могу да донесу своје опште акте којима уређују сопствену издавачку делатност, што су сви факултети у саставу Универзитета и учинили (Прилог 9.1.1. до 9.1.4).

Универзитет не организује ниједан студијски програм, те се проблематика квалитета уџбеника, литературе и библиотечких и информатичких ресурса сагледава са аспекта факултета у саставу Универзитета. Издавање уџбеника се одвија на факултетима у његовом саставу, односно факултети обезбеђују студентима уџбенике, учила и помоћна наставна средства и другу литературу потребну за савладавање градива и старају се о њеном квалитету. На факултетима постоје скриптарнице у којима се налазе уџбеничка издања за студенте, наставнике и сараднике и остале заинтересоване. У библиотекама факултета се налазе примерци уџбеничке литературе, а материјали потребни за савлађивање градива су доступни на сајту факултета.

Факултети имају одговарајући простор за библиотеку, одговарајући библиотечки кадар, а библиотечки фондови задовољавају потребе студената у погледу наставне и друге литературе (Табела 9.1.). Сви факултети у саставу Универзитета поред издавања за своје потребе баве се и широм издавачком делатношћу.

Настава за све предмете је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. У складу са општим актом, факултети систематично прате, оцењују квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима. Актима факултета одређена је стална провера квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Контролу квалитета уџбеника на

факултетима врше рецензенти и одбори/комисије за издавачку делатност, комисије за квалитет/самовредновање, као и наставно-научна већа, а студенти периодично вреднују квалитет и доступност уџбеника путем анкете, које се спроводе. Анализа резултата анкета показује да су студенти задовољни квалитетом уџбеничка литература.

Универзитетски и факултетски библиотечки фондови задовољавају потребе студената и непрекидно се увећавају. Квалитет уџбеника се перманентно побољшава и актуелизује новим издањима која одговарају захтевима савремене наставе.

Такође, студентима су обезбеђене читаонице на свим факултетима, као и простор за коришћење информационих технологија са одговарајућом опремом и стручним кадром на располагању. За ажурирање сајта Универзитета обавља ангажовано стручно лице. Када су у питању факултети у саставу Универзитета, послове ажурирања сајтова врше стручна лица. Студенти на свим факултетима систематски се упознају са начином рада у рачунарским центрима и библиотекама, а коришћење библиотеке и приступ фонду на свим факултетима је обезбеђен најмање 12 часова дневно. У свим факултетским библиотекама је обезбеђен стручан и компетентан кадар, у складу са националним и европским стандардима, имајући у виду повећање библиотечног фонда. На Рачунарском факултету је уочена потреба за већим бројем места у читаоници.

Универзитет је електронски повезан са системом COBISS.SR о чему је закључен уговор са [Народном библиотеком](#) Србије. Библиотека функционише у COBISS систему, тако да, факултети у саставу Универзитета, обезбеђују приступ библиотечким јединица које су уведене у регистар COBISS-а као библиотечке јединице Универзитета. У библиотечки фонд су укључене докторске дисертација, одбрањене на факултетима у саставу Универзитета, а примерци истих у електронској форми се налазе у универзитетском репозиторијуму. Постојање универзитетске библиотеке предвиђено је и Статутом Универзитета. Библиотека није још увек просторно издвојена од библиотека факултета, али се све јединице ове библиотеке могу добити преко факултетских библиотека, што задовољава потребе свих корисника.

Када су у питању рачунарске лабораторије, Универзитет за сада нема потребу, али располаже информатичким ресурсима неопходним за сопствено функционисање (Табела 9.2.). Рачунарске лабораторије/учионице су обезбеђене на факултетима у саставу Универзитета, као и сви други потребни информатички ресурси (Табела 9.2.1. до 9.2.4.). Настава се изводи у учионицама опремљеним рачунарима, пројекторима и видео-бимовима, односно поседују неопходна аудио-визуелна средства за извођење савремене наставе. На свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. На пословима одржавања информационог система ангажовано је неколико стручњака, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и веб презентацији факултета. Рачунарска и комуникациона инфраструктура и опрема редовно се одржава и осавременава. Нпр. Неки од факултета Универзитета има на располагању студентима портал Moodle у оквиру сајта факултета. Преко овог портала, студенти имају могућност да континуирано прате садржај и обим наставне материје, која се изводи на предавањима и вежбама, да путем овог портала директно решавају постављене задатке, комуницирају са предавачима и директно добију све неопходне информације о предиспитним садржајима (интернет адреса: <http://e-learn.fpps.edu.rs/>).

Рачунарски факултет има најмодернију рачунарску опрему и приступ врхунским рачунарским ресурсима. Основна рачунарска инфраструктура Факултета је добра, а обезбеђен је и континуиран бежични приступ интернету. Факултет располаже са осам рачунарских учионица, које укупно имају 201 рачунар. Најмањи број рачунара по рачунарској учионици је 11, највећи је 33. Просечан број рачунара по учионици је 25,1. Студентима су рачунарске учионице доступне у сваком тренутку када се у њима не држе

часови.

Како у рачунарским учионицама, тако и у осталим салама у којима се држи настава, за предаваче је обезбеђено 17 наставничких рачунара, који су пркључени на мрежу и располажу пројекторима. Коришћење пројектора се показује као драгоцено, и за демонстрирање рада за рачунаром, и за приказивање слајдова, који су ефикасна допуна коришћењу класичне табле, у односу на коју имају и предности, па подижу квалитет наставе.

Укупно, Факултет у учионицама и наставничким кабинетима има 225 рачунара. Најчешће присутне процесорске спецификације на овим рачунарима су i7 8700, C2D и Sempron 2650. Најчешће величине расположивих хард дисков крећу се од 8GB до 16GB. Наставници и студенти се на факултетску мрежу могу повезати и бежично, на пример својим мобилним уређајима или таблетима.

Факултет је учесник или корисник многобројних едукативних програма, укључујући: Google Academic Services, Google Colab, Amazon AWS Educate, Maxeler MaxUP, BSC-CNS, IBM q-experience, Rigetti Computing, D-wave. Примера ради, Google Academic Services пружа учесницима у наставном процесу висок квалитет комуникације електронском поштом, те складиштења и дељења наставних садржаја, па чак и креирања тестова за контролу знања и анкета са циљем брзог сондирања мишљења или прикупљања релевантних података.

На Правном факултету Универзитета Унион могуће је електронски претраживати библиотечку грађу, помоћу програма COBISS, а корисници могу и користити услугу аутоматске позајмице библиотечке грађе. У саставу библиотеке је читаоница, у којој је обезбеђено wireless повезивање свима који би користили властите «лап-топ» рачунаре. Рад библиотеке се посебно вреднује у анкетама студената.

Слично је и са библиотеком Београдске банкарске академије, библиотечки фонд се може електронски претраживати, а корисници могу користити услугу аутоматске позајмице библиотечке грађе и постоји повезаност са електронским претраживањем библиотечког фонда помоћу програма COBISS. У саставу библиотеке је читаоница, а студентима и осталим корисницима је доступна компјутерска лабораторија прикључена на интернет.

Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић обезбеђује квалитетну литературу доследном применом правила о рецензирању уџбеника и правила о садржини, структури, стилу и обиму уџбеника. Набавну политику води Одбор за издавачку делатност на предлог наставника. Одбор прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда и стара се да све области буду покривени одговарајућом литературом. За сваку школску годину се одређује буџет за набавку литературе. Десет примерака сваког новог издања уџбеника се доставља библиотеци Матице Српске у Новом Саду, док се пет примерака доставља библиотеци Факултета. Ово омогућава студентима да уче и у читаоници Матице Српске. Библиотека Факултета је уписана у регистар библиотека на основу Решења библиотеке Матице Српске Нови Сад бр. 0604-1910 од 05.12.2007. Установа располаже библиотечким фондом од 6124 библиотечке јединице. У њој су архивирани завршни и дипломски радови и сортирани по областима, што омогућава студентима да лако претражују и користе радове бивших студената.

Факултети врше редовну набавку стручне и научне литературе. Развијена је богата издавачка делатност факултета. Важан је и податак да је Рачунарски факултет у Београду члан конзорцијума оснивача часописа Computer Science and Information Systems (ISSN: 1820-0214) који је у 2017. години имао петогодишњи импакт фактор 0.675, а у 2018 импакт фактор је 0,742.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање издавачке делатност на факултетима у саставу Универзитета	+++	Ограничена финансијска средства за ојачавање информатичких ресурса	+
Библиотечки фонд на свим факултетима	+++	Ограничена средства и просторни капацитети за проширење библиотечног фонда.	+
Покривеност предмета уџбеницима и училима на свим факултетима	+++		
Постојање информатичких ресурса на свим факултетима	++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Увођење информационих помагала за осавремењивање логистике	++	Приватни факултети нису у равноправном статусу у приступу ресурсима Народне библиотеке Србије	+++
Међусобна размена библиотечног фонда између факултета у саставу Универзитета.	+++		
Сопствени развој информационе подршке	++		

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Универзитет, преко факултета у свом саставу, испуњава стандард 9, имајући у виду да нема свој студијски програм који би захтевао постојање одговарајућих уџбеника, посебних библиотечких и информатичких ресурса и да су они којима располаже задовољавајући. Универзитет ће настојати да побољша постојеће ресурсе, као и да активира издавачку делатност када се укаже потреба.

Успоставити приступ бази KoBSON како би наставницима био доступан шири библиотечки фонд са својим базама података.

У циљу осавремењавања и квалитетног одржавања наставног процеса неопходно је иновирање и редовно сервисирање рачунарске опреме.

Наставници и сарадници треба да прате савремена научна достигнућа и њихове публикације и да их препоруче за благовремену набавку. Из области ИТ технологије испитати могућност преласка на софтвер отвореног кода.

д) Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

9.1.1. [ФЛВ](#)

9.1.2. [ББА](#)

[9.1.3.Право](#)

9.1.4 [РАФ](#)

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса Универзитета

9.2.1. [ФЛВ](#)

9.2.2. [ББА](#)

9.2.3. [Право](#)

9.2.4 [РАФ](#)

Прилог 9.1 [Правилник о издавачкој делатности и уџбеницима Универзитета](#)

9.1.1. [ФЛВ](#)

9.1.2. [ББА](#)

9.1.3. [Право](#)

9.1.4 [РАФ](#)

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

9.2.1. [ФЛВ](#)

9.2.2. [ББА](#)

9.2.3. [Право](#)

9.2.4 [РАФ](#)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

9.3.1. [ФЛВ](#)

9.3.2. [ББА](#)

9.3.3. [Право](#)

9.3.4 [РАФ](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Организација Универзитета усаглашена је са одредбама Закона о високом образовању и у потпуности је уређена Статутом. У складу са овим основним правним актом, конституисани су и сви органи Универзитета.

Основну организациону структуру Универзитета чине следећи органи:

- Савет као орган управљања,
- Ректор као орган пословођења,
- Сенат, као стручни орган,
- Студентски парламент као орган студената и
- Савет послодаваца – саветодавни орган.

Поменути органи састављени су на начин предвиђен Законом о високом образовању и Статутом факултета. Њихов делокруг одређен је Статутом, као и надлежности које имају у оквиру систематског праћења и оцењивања рада и функционисања Универзитета. Уз поштовање законом и Статутом предвиђених услова и процедуре врши се избор ректора и чланова органа Универзитета.

Универзитет има сталне комисије за обезбеђење квалитета и за оцену студијских програма. Поред тога, *ad hoc* се, на основу Статута или одлука донетих на основу Статута, образују друге комисије и радна тела која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета. Одлуком о формирању других органа, односно помоћних тела одређује се њихов делокруг послова. Статутом је предвиђено да у стручне органе Универзитета спадају и органи Научноистраживачког и уметничког центра.

Студенти су заступљени у Комисији за обезбеђење квалитета преко чланова које бира студентски парламент, а председник Студентског парламента је по функцији члан Сената Универзитета. О заштити права студената стара се студент проректор. Начин избора студента проректора и његова овлашћења дефинисани су Статутом Универзитета. Деловање студената у свим важнијим сегментима рада је усклађено са Законом о високом образовању, општим актима Универзитета и факултета у његовом саставу.

С обзиром на релативно мали број чланица Универзитета, организација Универзитета утврђена је уз уважавање принципа целисходности и рационалности. Стога је број и квалитет ненаставног особља (запослени у секретаријату), примерен потребама Универзитета и пословима које обавља у оквиру својих надлежности. С обзиром на то да се на Универзитету не одвија наставна делатност, библиотеке на сваком од факултета преузимају делатност библиотеке Универзитета, чему погодује чињеница да су укључене мрежу библиотечких информацијских система и информацијских система о истраживачкој делатности – COBISS).

Из истог разлога целисходност менаџера Универзитета, задуженог за успостављање сарадње са привредом, јавним установама и органима локалне самоуправе и слично, именује се без заснивања радног односа, при чему може бити лице (у наставном звању и са одговарајућим квалификацијама) запослено са пуним радним временом на Факултету.

Активности Универзитета су у протеклом периоду реализоване према утврђеним

плановима и програмима. Законитост и правилност рада органа Универзитета надзиру чланице Универзитета. Универзитет има сајт, који се редовно ажурира и садржи потребне информације о раду Универзитета, као и јединица у његовом саставу. Сматра се да је стандард квалитета управљања задовољен ако су конституисани органи у складу са законом и Статутом Универзитета, што је Универзитет испунио у целости.

На административним и техничким пословима, на факултетима у саставу Универзитета, са пуним радним временом ангажована су 63 запослена, а у оквиру Секретаријата Универзитета двоје запослених.

Студенти, на факултетима, периодично оцењују рад стручних служби, и ненаставног особља и дају препоруке за побољшање њиховог рада. Ови подаци објављују се и кроз годишње извештаје о раду факултета.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постоји оргнизациона структура органа Универзитета, као и њихових надлежности, у складу са законом и Статутом.	+++	Недовољна заинтересованост Студентског парламента за учешће у раду органа Универзитета	++
Континуирано се прати квалитет управљања Универзитетом, као и управљања јединицама у његовом саставу	+++	Недостатак повратних информација са факултета о квалитету управљања Универзитетом.	++
Континуирано се прати квалитет рада стручних служби на факултетима у његовом саставу	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Усавршавање стручне службе	+	Немогућност дугорочног стратешког планирања у области високог образовања	++
Активнија улога савета послодаваца	++	Неадекватно и споро реаговање надлежних тела на појединачне случајеве кршења прописа у области високог образовања	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

С обзиром да су на Универзитету формиран органи у складу са Законом о високом образовању и да постојећа структура органа и тела у потпуности задовољава потребе функционисања Универзитета на високом нивоу, није потребно спроводити мере за измену утврђене организације.

У будућности треба подржавати учешће Универзитета у пружању подршке јединицама у његовом саставу у организовању и спровођењу додатних обука за

усавршавање наставног и ненаставног особља.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених на [Универзитету](#) у оквиру одговарајућих организационих јединица

Табела 10.2. Број ненаставних радника стално запослених у високошколским установама у саставу Универзитета.

Табела 10.2.1. [ФЛВ](#)

Табела 10.2.2. [ББА](#)

Табела 10.2.3. [Правни](#)

Табела 10.2.4. [РАФ](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура Универзитета](#)

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Прилог 10.2.1. [ФЛВ](#)

Прилог 10.2.2. [ББА](#)

Прилог 10.2.3. [Правни](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а)Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Универзитет нема свој студијски програм па смим тим не поседује учионице, кабинете потребне за извођење тих активности. Квалитет простора који му је тренутно на располагању је довољан за обављање делатности од значаја за функционисање Универзитета и факултета у његовом саставу (Табела 11.1.). У просторијама Универзитета смештен је Секретеријат Универзитета и део библиотечког фонда (одбрањене докторске дисертације). У његовим просторијама одвијају се седнице органа Универзитета, а на располагању су и студентима који долазе да потраже неку библиографску јединицу или потребне информације. Опрема је примерена активностима које се одвијају на Универзитету.

Простор Универзитета је у закупу. Факултети у саставу Универзитета имају одговарајући простор и опрему за извођење студијских програма, то су потврдили, односно документовали у својим извештајима и попуњеним табелама за овај стандард (Табела 11.2.). Сви имају решене имовинскоправне односе у вези са простором који користе. Поједини изнајмљују простор (Београдска банкарска Академија, Рачунарски факултет и Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић), а у свом власништву простор имају Правни факултет Универзитета Унион и Факултет за правне и пословне студије «др Лазар Вркатић». Факултети су реализовали значајније набавке опреме у посматраном периоду.

Факултети у саставу Универзитета поседују примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу, амфитеатре/сале за предавања, лабораторије (рачунарске) са одговарајућом опремом (Табеле 11.3.). За потребе студентске службе и секретаријата обезбеђује се посебан простор. Простор за потребе наставе, управе и научно-истраживачког рада задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. С обзиром на акредитацију и предвиђени број студената, обезбеђен је адекватан простор у складу са стандардима за све студијске програме.

Запосленим наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује се приступ различитим врстама информација у електронском облику, у наставне и научноистраживачке сврхе. Студентима је доступан интернет, библиографске базе факултета и наставни материјали у електронском облику. Квалитету простора на појединим факултетима (Рачунарски факултет, Факултет за правне и пословне студије «др Лазар Вркатић», Београдска банкарска академија) допринело је опремање специјализованих учионица као што су лабораторија за експерименталну психологију, кабинет за форензику, учионица за симулацију суђења, Dealing room, музички, сликарски, фото студио и др. Сви факултети поседују библиотеке и читаонице које задовољавају потребе корисника.

Факултети поседују најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима, која студентима и особљу омогућаваја коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CDи DVD материјала).

Када су у питању наставно-научне и стручне базе, ситуација је задовољавајућа (Табела 11.4.), али би могла бити и боља имајући у виду исказану потребу за базама које би биле од користи истраживачима.

На свим факултетима студентима је обезбеђен простор за рад студентских тела и организација.

6) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Довољна површина за делатности које се одвијају на Универзитету	++	Потреба за већим бројем кабинета за наставнике и сараднике на појединим факултетима	+
Довољна површина за извођење теоријске и практичне наставе на факултетима	++	Недостатак стручних база од значаја за истраживаче на појединим факултетима	++
Добра опремљеност учионица и осталог простора за извођење наставе на факултетима	++		
Расположивост рачунарске и друге опреме на факултетима	+		
Коришћење специјализованих кабинета за наставу на факултетима	+		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Побољшање просторних могућности	++	Високотехнолошка опрема брзо застарева	+++
Побољшање техничке опремљености и набавка недостајућих научних/стручних база за истраживаче	+++		

ц) Предлогмера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

Универзитет, имајући у виду делокруг рада и околност да нема студијски програм и да факултети у његовом саставу испуњавају стандард 11. Универзитет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме и то пре свега инвестиционим одржавањем, који су тренутно у задовољавајућем стању. У просторијама Универзитета је потребно обезбедити најмање један рачунар који би стајао на располагању студентима или другим лицима која нису запослена у Секретаријату и организовати простор и време рада тако да се омогући студентима одржавање седница студентског парламента. На појединим факултетима је потребно обезбедити базе које би задовољиле потребе истраживача.

д) Показатељни прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина у власништву [Универзитета](#) и изнајмљени простор

Табела 11.2. Укупна површина простора у власништву високошколских установа у саставу Универзитета и изнајмљени простор

Табела 11.2.1. [ФЛВ](#)

Табела 11.2.2. [ББА](#)

Табела 11.2.3. [Правни](#)

Табела 11.2.4. [РАФ](#)

Табела 11.3. Листа опреме на [Универзитету](#) која се користи за научноистраживачки, уметнички и стручни рад

Табела 11.3.1. [ФЛВ](#)

Табела 11.3.2. [ББА](#)

Табела 11.3.3. [Правни](#)

Табела 11.3.4. [РАФ](#)

Табела 11.4. Наставно научне и стручне базе.

Табела 11.4.1. ФЛВ нема

Табела 11.4.2. ББА нема

Табела 11.4.3. Правни нема

Табела 11.4.4. [РАФ](#)

Табела 11.4.5. [Универзитет](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Квалитет финансирања, извори финансирања, финансијско планирање, транспарентност и финансијска стабилност у дугом року

У посматраном периоду од 2016. до 2019. године Универзитет је успешно пословао, све је спроведено у складу са правилима финансирања, финансијским планом и са предвиђеним активностима. У посматраним пословним годинама одржана је финансијска стабилност, зато што Универзитет има релативно стабилне изворе финансирања за реализацију активности наставне и научноистраживачке делатности. У посматраним пословним годинама остварен је позитиван финансијски резултат. Извори финансирања су исти годинама, а ток финансирања је у складу са основним захтевима уредног пословања. (Прилог 12.1. Финанијскиплан за 2016., 2017.и 2018.).

У финансијским извештајима по посматраним пословним годинама Универзитет је остварио вишак прихода, што значи да је све расходе сваке пословне године покрио оствареним приходима у тој години. Анализа квалитета прихода и расхода указујена то да је Универзитет остварио вишак прилива у односу на одливе новчаних средстава по годинама пословања. Универзитет је у посматраном периоду остваривао ликвидну резерву, што значи да има расположива новчана средства и тако успева да неугрози пословање. Са гледишта новчаних одлива средстава, Универзитет успева да измири у законским роковима све своје обавезе, тако да се може констатовати да нема неизмирених обавеза у текућој, нити пренетих из претходних пословних година. Анализа успешности пословања упућује на закључак да су ликвидна средства Универзитета билансно већа од вредности оснивачког капитала (Прилог 12.2. Финанијски извештаји за 2016, 2017. и 2018.).

Структура финансирања је једноставна и зависи од извора који потичу од чланица Универзитета. Чланице су у посматраном периоду углавном уредно измиривале све своје обавезе према Универзитету и нису угрозиле континуитет пословања у посматраним пословним годинама. Према редовној процедури, финансирање Универзитета засновано је на доприносу по основу чланирине који је базирана на броју студената. Неке чланице Универзитета имале су слабији упис и пријавиле мањи број студената у односу на претходну годину, док су неке пријавиле већи број студената. (Табела 8.1.)

Универзитет самостално планира и доноси финансијски план за сваку пословну годину у коме планира приходе, приливе и расходе, одливе финансијских средстава. Финансијском анализом, на основу финансијских извештаја Универзитет обезбеђује финансијску стабилност за текуће пословање и ликвидност, као и у дужем временском периоду.

Универзитет обезбеђује јавност и транспарентност извора финансирања и начин употребе финансијских средстава како кроз подношење извештаја о годишњем пословању, тако и путем јавног објављивања годишњег обрачуна. Сви финансијски извештаји Универзитета приказани су на сајту, као и остали подаци чије је објављивање обавезно и јавно су презентованиа у складу са законом

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Универзитет послује у складу са правилима финансирања високошколске установе	+++	Ограничени приходи Универзитета због неуписаних акредитованих квоте на свим нивоима студија,	++
Финансирање Универзитета обавља се у складу са финансијским планом	+++	Висина доприноса тешко се може кориговати на више	++
Универзитет се усклађује у финансирању са изворима са којима располаже у току пословне године	++	Приходи се смањују по годинама студија, јер не стекну сви студенти услов за упис у наредну године студија (Прилог 8.3.)	++
Транспарентно пословање	+++	Ограничени приходи по основу могућности обављања поступка нострификација који се односи на наставак школовања	+
		Непостојање осталих приходи а који су у складу са законом	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Укључење нових чланица Универзитета	+++	Смањење стопе наталитета у Србији	++
Повећање прихода који су основни извори финансирања	+++	Релативно низак животни стандард	++
		Тражење неке од могућности обезбеђења других извора финансирања путем добијања донација, поклона и завештања	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

Универзитет планира мере за побољшање пословне активности и задовољење покрића потребе функционисања у будућем дугорочном периоду у складу са правилима финансирања, финансијским планом, финансијском стабилношћу и успешним пословањем. Предлог мера и активности за унапређење квалитета овог стандарда се односи на јачање и обезбеђење стабилних нових и постојећих извора финансирања. Планиране мере и активности за унапређење квалитета су: помоћ факултетима на унапређењу промоција студијских програма у циљу повећања броја

уписаних студената, прихватање нових чланица Универзитета, разматрање могућности увођења интердисциплинарних програма и стицање прихода по том основу и спровођење посебних мера и активности везаних за стицање поклона, донација и осталих активности за остварења других прихода који су у складу са законом.

д) Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски план Универзитета

- Прилог 12.1.1. [Финансијски план за 2016. годину](#)
- Прилог 12.1.2. [Финансијски план за 2017. годину](#)
- Прилог 12.1.3. [Финансијски план за 2018. Годину](#)
- Прилог 12.1.4. [Финансијски план за 2019. годину](#)

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну школску годину

- Прилог 12.2.1. [Финансијски извештај за 2016. годину](#)
- Прилог 12.2.2. [Финансијски извештај за 2017. годину](#)
- Прилог 12.2.3. [Финансијски извештај за 2018. годину](#)

-

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Универзитет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад студентских организација и студентских представника у својим телима, као и кроз анкетање студената, првенствено на самим факултетима. Универзитет не организује наставу, па сам тим не врши анкетање студената

Представник студената је члан Комисије за обезбеђење квалитета, што је случај и са комисијама на факултетима у саставу Универзитета. Факултети у саставу Универзитета својим статутима и правилницима обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђивања квалитета. Свака комисија за квалитет (на факултетима у саставу Универзитета) има чланове из реда студената, при чему их бирају студентски парламенти, а студенти продекани прате овај процес и сигнализирају незадовољство студената у вези са остваривањем појединих стандарда. Студентима је омогућено да на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета факултета.

На Универзитету постоји Студентски парламент који преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова. У овим стручним органима и телима студенти чине најмање 20% чланова. Чланови Студентског парламента Универзитета су представници студентских парламената факултета у његовом саставу, и то по три представника сваког факултета (чл. 71 Статута Универзитета). Студентски парламент Универзитета бира студента проректора (чл. 59 Статута).

Према подацима достављеним у извештајима о самовредновању факултета унутар Универзитета улога студената у самовредновању и провери квалитета се огледа кроз учешће у :

- процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.
- стручним телима факултета: Комисија за самовредновање и комисија за обезбеђење квалитета, наставно-научног веће, Савет факултета, Студентски парламент и др.
- јавним Форумима који омогућава студентима да изнесу своје мишљење чиме индиректно утичу на рад факултета, док на другим факултетима студенти размењују информације преко facebook-а или књиге утисака
- хуманитарним и добротворним акцијама.

На овај начин студенти су укључени у целокупни поступак обезбеђивања квалитета, од прикупљања података, преко формирања извештаја, доношења мера за побољшање квалитета, до доношења докумената којима се обезбеђује квалитет високошколске установе (Наставно-научно веће, Савет). Студенти могу, делујући кроз студентски парламент, да предложи Анкетни упитник који са свог становишта сматрају

актуелним и да спроведу анкету.

Студентски парламент одржава седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и стара се о заштити и интересима права студената. Кроз рад студентског парламента студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање институционалних оквира за учешће студената у телима која оцењују квалитет студирања.	++	Недовољна заинтересованост студената може бити препрека у добијању конкретних и релевантних података	+
Студенти с самостално спроводе и организују анкете	+++	Још увек недовољна организованост студената у оквиру активности Студентског парламента.	++
Студенти с самостално предлажу мере за побољшање квалитета	++	Честа усмереност студената на непосредне личне интересе	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Организовање јавних расправа о значају укључивања студената у процесу унапређења квалитета	++	Негативни лични ставови појединих студената могу утицати на слику Универзитета у јавности.	+
Успостављање интензивније комуникације са представницима студената.	++	Наслеђене предрасуде о приватним универзитетима	++
Подизање свести студената о важности процеса самовредновања	++		
Могућност унапређења рада студентског парламента	+++		

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Без обзира на то што је овај стандард у потпуности испуњен на свим факултетима, као и на самом Универзитету, потребно је учинити додатне напоре ради његовог

појачања, а у смислу: јачања учешћа студената у раду Универзитета, уз додатне напоре на анимацији и заинтересованости студената за дешавања на факултетима и Универзитету; адекватно укључивање представника студената у рад свих других релевантних органа како факултета тако и Универзитета; инсистирање на присуству представника студената на свим седницама наставно-научних већа; организовање анкета међу студентима о раду управљачких и стручних органа факултета и Универзитета, уз евалуацију путем редовних и повремених (необавезних, електронских) анкета. Такође, препоруке су и следеће: рад студентског парламента начинити доступним јавности преко посебне стране на веб сајту факултета; студентске представнике потребно је позивати на све седнице Сената, односно наставно-научног већа; потребно је студенте мотивисати и објаснити им значај анкете за даље побољшање и унапређење наставног процеса. Поред редовне анкете треба организовати повремене анкете са циљем да се укључе студенти који то желе, у процес унапређивања квалитета рада факултета и Универзитета.

д) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.1.1. ФЛВ Анкете (Прилог 3.3.1.)

[Правилник студ парламента](#)

Правилник о самовредновању (Прилог 1.2.1.)

Прилог 13.1.2. ББА Анкете (Прилог 3.3.2.)

[Правилник студ парламента](#)

Правилник о самовредновању (Прилог 1.2.2.)

Прилог 13.1.3 Правни- Анкете (3.3.3.)

Правилник о самовредновању (Прилог 1.2.3.)

[Статут](#)

Прилог 13.1.4. РАФ Анкете (Прилог 3.3.4.)

[Одлука о формирању Комисије за самовредновање](#)

Правилник о самовредновању (Прилог 1.2.4.)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Универзитет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши редовне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Универзитет има утврђене стандарде и поступак за оцењивање квалитета, Комисију за квалитет, Правилник о самовредновању (у даљем тексту: Правилник), и Стратегију обезбеђења квалитета (у даљем тексту: Стратегија).

Правилник уређује систем обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету, начин и поступак самовредновања и оцене квалитета Универзитета у складу са стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је донео Национални савет за високо образовање и разматрање оцене студената у поступку самовредновања.

Стратегија утврђује минималне стандарде испуњености квалитета. Она представља основни стратешки документ којим се уређују питања обезбеђења, унапређења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету. Израз је континуираних активности Универзитета на унапређењу квалитета високог образовања, у свим областима које су у надлежности Универзитета и свим активностима које Универзитет спроводи самостално или у сарадњи са факултетима у саставу Универзитета. Овим документом се реafirмишу принципи деловања Универзитета, мисија и циљеви његовог деловања, утврђује нормативни оквир обезбеђења квалитета, области и органи и тела обезбеђења квалитета.

Савет Универзитета утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве, утврђује мере за обезбеђење квалитета.

Сенат Универзитета доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитет и образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитета Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета.

Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова.

Комисија за квалитет Универзитета анализира квалитет рада Универзитета и најмање једном три године подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета.

Друга радна и стручна тела која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета су: комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарске пројекте; радна тела која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета.

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће периодичне процесе:

- Спољашње проверу квалитета у процесу акредитације Универзитета и факултета у његовом саставу;
- Обавезно самовредновање и оцену квалитета студијских програма и предмета као његових саставних делова, факултета на коме се програми реализују и Универзитета као интегративне целине;
- Периодичну реevaluацију стратешких докумената, постављених циљева и стандарда, у складу са измењеним околностима и трендовима у развоју образовног процеса и научноистраживачких активности.

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће континуиране процесе:

- Управљање Универзитетом у складу са утврђеним циљевима и стандардима у погледу организационих, материјалних, кадровских, техничких и просторних капацитета Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Реализација циљева постављених Стратегијом и годишњим акционим плановима;
- Рад тела Универзитета у чијој су надлежности обезбеђење, унапређење и контрола квалитета;
- Размена информација са факултетима у саставу Универзитета у циљу обезбеђивања контроле квалитета наставних и ваннаставних процеса;
- Унапређивање процеса управљања Универзитетом, као и других процеса који су од значаја за рад Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Перманентна едукација запослених на Универзитету, као и факултетима у саставу Универзитета – како наставног, тако и ваннаставног особља;
- Обезбеђење јавности у раду и транспарентности процеса реализације мера за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета, као и резултата интерног самовредновања и других релевантних истраживања која се спроводе на Универзитету или факултетима у саставу Универзитета.

Резултати самовредновања, као и сви други релевантни документи за рад Универзитета и унутрашњу проверу квалитета, доступни су на Интернет сајту Универзитета: union.edu.rs.

б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Континуирани рад Комисије за квалитет и редовно извештавање редовним извештавањем.	+++	Неусаглашеност временске израде извештаја о самовредновању на појединим факултетима	++
Постоји комплетна инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+++	Недостатак рачунарског програма за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+
Универзитет редовно прикупља информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената кроз извештаје и препоруке послодаваца код којих су дипломирани студенти запослени,	+++	Мала заинтересованост наставног кадра о резултатим евалуације	++
Јавност резултата процене квалитета,	++	Опаснос да електронску анкету попуњавају студенти који нису суденти факултета	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Проширење домена праћења унапређења квалитета	+	Учестале промене стандарда самовредновања	+
Информациони систем евиденције студената треба да је усаглашен са стандардима за самовредновање	+++	Противречности између закона и стандарда за акредитацију	++
Достављање резултата процене квалитета на захтев	++		

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизма за очување и унапређење систематског праћења и периодичне провере квалитета на Универзитету, може се закључити да постоји одређени простор за даље унапређење, што би се могло постићи предузимањем следећих мера:

- - Проширење домена праћења унапређења квалитета и значајније праћење резултата самовредновања факултета у саставу Универзитета.
- Студентску евалуацију рада Универзитета
- Увођење рачунарског програма и модела за систематско праћење и обезбеђење квалитета, који би допринели убрзању процеса и његовој

систематичности. То би омогућило адекватније упоређење периодичних извештаја и њихову стандардизацију.

- Формирање базе података о квалитету студијских програма на основу задовољства свршених студената.
- Формирање базе података о компетенција свршених студената од послодаваца.
- Могућност добијања релеванитних податак о студентима у реалном времену.

д) Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Прилог 14.2.1. [ФЛВ](#)

Прилог 14.2.2. [ББА](#)

Прилог 14.2.3. [Правни](#)

Прилог 14.2.4. [РАФ](#)

Стандард 15 : Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Докторске студије су акредитоване на три факултета: Правни факултет, Рачунарски факултет, Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије по чијем завршетку студенти стичу звање доктора наука из одговарајуће научне области. На наведеним факултетима изводе се следећи програми докторских студија: програм Докторских студија права на Правном факултету УУБ, акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612-00 - 02500/2013-04 од 6.2. 2015., два студијска програма на Рачунарском факултету УУБ, програм Рачунарске науке, акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612-00-02672/2013-04 од 23. 1 2015., и програм Рачунарско инжењерство, акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612-00-02672/2013-04 од 17. 4. 2015. године и програм докторских студија Финансија на Београдској банкарској академији, акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета бр. 612-00-00064/2014-04 од 10. 10. 2014. године.

Универзитет Унион има акредитоване докторске студије на факултетима у свом саставу, али нема акредитоване докторске школе, које реализују самостално или заједно са другим високошколским или научно истраживачким установама у земљи или иностранству.

У складу са својим овлашћењима Универзитет Унион усваја предлог факултета за увођење студијског програма докторских студија и остварује сарадњу факултета у организовању студија интердисциплинарних и мултидисциплинарних области, обавља и друге послове у вези са одобравањем тема докторских дисертација, именовањем ментора, формирањем комисија за оцену и одбрану докторских дисертација и слично.

На сваком факултету се самовреднују студијски програми докторских студија у редовним роковима и на начин утврђен законом, подзаконским актима, општим актима Универзитета и факултета. Извештаји о самовредновању програма докторских студија јавно су доступни на сајтовима факултета, а резултати самовредновања, које обављају комисије, преиспитују се на седницама наставно-научних већа, као и специјализованих тела за докторске студије, као што су Веће докторских студија на Београдској банкарској академији, Веће за постдипломске студије на Правном факултету УУБ. Критеријуми за одбрану докторске дисертације на Рачунарском факултету дефинисани су Статутом и Правилником о докторским студијама, као и одговарајућим оптим актима који из њих произилазе.

На високошколским установама у саставу Универзитета број уписаних студената не прелази дозвољену квоту у складу са актом о акредитацији, што показује да је политика уписа на факултетима усаглашена са друштвеним потребама и потребама развоја науке, као и материјалним и научноистраживачким ресурсима на установама. Политику уписа утврђују органи сваког факултета, при чему Универзитет расписује заједнички конкурс за упис на докторске студије. Статутом факултета и другим актима, као и уписном политиком стимулише се упис квалитетнијих кадрова (кроз рад комисија за упис, обавезно се формира ранг листа кандидата, а по потреби се врши и провера знања и

способности).

Докторске студије конципиране су у складу са објективним предусловима установе и наставника за научноистраживачки рад. Према акредитацији докторских студија акредитовани број наставника је 13 од којих је 10 у пуном радном односу. Однос броја наставника ментора на докторским студијама и броја наставника који су укључени у научноистраживачке или уметничкоистраживачке пројекте је 62%.

Факултет пружа подршку наставницима и сарадницима са циљем повећања броја и квалитета публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом тиме што обезбеђује финансирање трошкова публикавања из сопствених прихода, у случају већег броја страница за које издавач не обезбеђује бесплатно публикавање, као и повременим покривањем трошкова путовања и котизације за престижне конференције.

Београдска банкарска академије обезбеђује услове за научни напредак наставника и ментора, омогућава им стручна усавршавања, обезбеђује размену наставног особља са партнерским иностраним универзитетима, једногодишње одсуство у циљу усавршавања или писања научних радова и на једнаки начин напредовање у наставничким звањима. Избори у наставничка звања врше се уз учешће органа Универзитета, који својим актом, у складу са Законом о високом образовању и подзаконским прописима, регулише услове и поступак за изборе у наставничка звања.

Запослени на факултету су у протеклом периоду објавили су преко 240 радова, а од тога у часописима са међународне СЦИ листе 14 радова. У истом периоду наставници Београдске банкарске академије су публиковали 81 рад категорије групе М10 и М20, 77 радова категорије групе М30, 17 радова категорије групе М40, 63 радова категорије групе М50 и 5 радова категорије групе М60. Публиковао више уџбеника и монографија.

Сарадња са државним факултетима и другим научно-истраживачким установама остварује се у домену чланстава у комисијама за оцену подобности кандидата и предложене теме, као и у комисијама за оцену докторске дисертације. Такође, сарадња са другим иностраним факултетима остварује се на нивоу ангажовања појединих професора као гостујућих предавача на студијском програму докторских студија. Поред наведеног Београдска банкарска академија има сарадњу са Економским факултетом Техничког универзитета у Кошицама која укључује размену наставника, сарадника и студената свих нивоа студије, укључујући и докторске академске студије.

Београдска банкарска академија даје подршку студентима докторских студија кроз омогућавање учешћа на међународним научним институцијама које организује самостално, или у сарадњи са другим факултетима, удружењима и научно-истраживачким институцијама, као и да објављују своје радове у зборницима радова са конференција.

Редовни рокови у којима докторанти морају да испуне своје обавезе током трогодишњих студија доприносе непрекидном праћењу и анализирању напредовања студената. Напредовање прате наставници, а потом и ментори, као и председник Већа докторских студија, уз административну помоћ референта за докторске студије. Све активности које се одвијају на докторским студијама се редовно евидентирају.

Студенту се приликом уписа на докторске студије одређује менторска комисија која усмерава студента на тему истраживања за докторску дисертацију и помаже приликом избора предмета. Политика уписа уређена је [Правилником о упису студената](#) на докторске академске студије. Комисија за упис на докторске академске студије обавља интервју са сваком кандидатом који је поднео пријаву на конкурс са циљем да се формира коначна ранг листа кандидата, као и да се комисија упозна са темом интересовања и мотивима за упис сваког пријављеног кандидата.

Студенти имају обавезу да објаве два рада у току студија, од којих један мора бити објављен у научним часописима који су категорисани на листама Министарства просвете, науку и технолошки развој, односно други мора бити објављен или у

тематском зборнику или у категорисаним листама пре него што приступе одбрани докторске дисертације.

На Правном факултету УУБ у периоду од 2016. до 2018. године су одбрањено 17 докторских дисертација – од тога, десет је одбрањено 2016. године, четири дисертације 2017. и три дисертације 2018. године. У 2017. годину, према подацима из Хроника Правног факултета УУБ (*Правни записи*, 2/2017, стр. 359-381) видљиво је да однос одбрањених докторских дисертација те године према броју дипломираних студената на основним академским студијама износи 4:98 (4%). Однос одбрањених докторских дисертација према броју наставника акредитованих за наставу на докторским студијама износи 4:14 (29%). Оптерећености наставника, као ментора, не постоји због доследног поштовања стандарда, пет студената по једном ментору. Однос броја наставника према броју наставника који су укључени у научноистраживачке или уметничкоистраживачке пројекте је 90% за 2017. годину

Сарадња са научноистраживачким установама у земљи и свету, на извођењу докторских студија, била је у ранијем периоду остварена двоструким докторатом др Марка Божића, који је докторску дисертацију бранио, како на Правном факултету Универзитета Унион 2010., а потом и на *Université Paris Ouest Nanterre la Défense* (2013). Сарадња са државним факултетима није могла бити остварена због тога што познати став Универзитета у Београду искључује сваки вид сарадње државних са приватним високошколским установама, па и могућност ангажовања наставника запослених у државним високошколским установама на студијским програмима који се реализују у приватним установама, а поготову могућност акредитације заједничког студијског програма. Са другим научноистраживачким организацијама (самосталним научноистраживачким институтима) сарадња на докторским студијама остварује се на нивоу ангажовања појединих научних саветника као наставника на студијском програму. Другачија сарадња која би резултирала оснивањем докторских школа није могућа, због ранијих и важећих прописа који онемогућавају институтима да се институционално укључе у реализацију докторских студија.

Докторске студије права конципиране су у складу са објективним предусловима установе и наставника за научноистраживачки рад. Квантитет и квалитет научноистраживачког рада наставника проверен је приликом акредитације докторских студија. Правни факултет УУБ подстиче научноистраживачки рад наставника и настоји да повећа број ментора на докторским студијама. Кадровске промене ангажованих ментора и наставника благовремено се пријављују.

Надлежна комисија за упис са кандидатима на Правном факултету УУБ увек обавља усмени интервју са циљем да се упознају интересовања сваког кандидата и да он добије јасна обавештења о томе шта може да очекује на докторским студијама. Студенти се обавештавају о својим правима и обавезама преко [информатора](#), који је јавно доступан на сајту факултета.

Редовни рокови у којима докторанти морају да испуне своје обавезе током трогодишњих студија доприносе непрекидном праћењу и анализирању напредовања студената. Напредовање прате наставници, а потом и ментори, као и продекан за науку као председник Већа за постдипломске студије, уз административну помоћ секретара последипломских студија. Активности које се одвијају на докторским студијама се редовно евидентирају. С обзиром на то да студенти, по правилу, немају већег искуства у научном истраживању и писању научних радова, на располагању су им [Pravila citiranja](#), а одговарајуће искуство стичу кроз предвиђене обавезе израде семинарских радова и израду пројекта докторске дисертације на првој години студија. Општим актима факултета предвиђено је да студенту помажу у сачињавању пројекта докторских студија тутори (сарадници у настави), који их упућују у практичну методологију научноистраживачког

рада. С обзиром на мали број уписаних студената у односу на број наставника на докторским студијама, постоји спремност сваког наставника код кога докторанти полажу одређени испит (при чему наставник не мора бити ментор студенту) да им помогне саветом у вези методологије истраживања, упућивањем на литературу и слично. Нарочиту улогу у усмеравању кандидата има ментор. Студенти имају обавезу да објаве два рада у научним часописима, који су категорисани на листама надлежног министарства за науку и високо образовање пре него што приступе одбрани докторске дисертације.

У протеклом периоду сарадња се, кроз размену наставника и студената, одвијала са Правним факултетом Универзитета у Сегедину и са Европском организацијом за јавно право (EPLO) са седиштем у Атини на заједничким студијским програмима и узајамном признавању диплома. Правни факултет УУБ даје подршку студентима докторских студија тако што им омогућава учешће на научно-стручним скуповима које организује, као и да објављују радове у часопису *Правни записи*, са рецензијом који, од 2017., има категоризацију часописа водећег националног значаја.

Посебна контрола напредовања студената могућа је поређењем списка одбрањених и одобрених тема докторских дисертација (доступно на сајту Факултета на <http://pravnifakultet.rs/wp-content/uploads/2018/08/Doktorske-disertacije-Odbranjene-i-odobrene-teme-24.08.2018..pdf>).

На основу годишњих извештаја о раду наставника и сарадника, на ПФУУБ се прати научни напредак наставника и ментора на докторским студијама. Правни факултет УУБ обезбеђује једнаке услове за научни напредак наставника и ментора, омогућава им стручна усавршавања, једногодишње одсуство у циљу усавршавања, писања научних радова и на једнаки начин напредовање у наставничким звањима. Избори у наставничка звања врше се уз учешће органа Универзитета, који својим актом, у складу са Законом о високом образовању и подзаконским прописима, регулише услове и поступак за изборе у наставничка звања.

Анализа квалитета докторских студија, које су организоване на Правном факултету УУБ указује не само на број укупно одбрањених докторских дисертација и њихов однос према одобреним, него и чињеница да је један број дооктораната после свршених докторских студија, наставио каријеру у високошколским установама у земљи или иностранству (у Босни и Херцеговини: троје, у Црној Гори и Словенији, по један доктор наука). Учешће броја оних који су по докторирању наставили каријеру у високом образовању у укупном броју лица која су докторирали на Правном факултету УУБ износи 44%, што се може оценити као висок постотак. У извођењу наставе данас учествује седморо наставника на Факултету. Четворо оних који су докторирали на Правном факултету УУБ бавили су се или се баве научноистраживачким радом (двоје су сарађивали и у настави на Правном факултету УУБ). Подаци о успешним наставничким и научним каријерама већег броја доктора наука који су докторирали на Правном факултету указују на квалитет докторских студија. Показатељи везани за награде, које су у протеклом периоду остварили квалитетом својих докторских дисертација др Цвијетин Ђорђић (2015. године добио је прву награду за најбољу докторску дисертацију на конкурс Задужбине Андрејевић), др Денис Перинчић (2016. године добио је прву награду за најбољу докторску дисертацију у области друштвених наука на XVI конкурс Задужбине Андрејевић) и др Душанка Комненић која је добила прву награду за најбоље урађени докторски рад из области уставног права и политичких система за 2016/17 и 2017/18 фондације „Миодраг Јовичић“. На квалитет докторских студија указује податак да је велики број одбрањених дисертација до сада објављен у облику научних монографија, у издању Правног факултета УУБ или других издавача.

Докторске студије на Рачунарском факултету се остварују у оквиру следећих акредитованих студијских програма: Рачунарске науке и Рачунарско инжењерство. Оба

програма акредитована су 2015. године у складу са критеријумима Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Нови стандарди за акредитацију студијских програма докторских студија у образовно-научним пољима ("Службени гласник РС", бр. 13 од 28. фебруара 2019.) су такође у потпуности задовољени у постојећим акредитованим докторским академским студијама.

Рачунарски факултет непрекидно проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад. У трогодишњем периоду (школска 2015/16, 2016/17. и 2017/18) на Рачунарском факултету одбрањење су 2 докторске дисертације.

Већи број наставника у звањима доцента, ванредног или редовног професора ангажовано је на најмање једном научноистраживачком пројекту. Сви они задовољавају услове које дефинишу стандарди за акредитацију, а већина наставника их и многоструко премашује.

Рачунарски факултет има научну сарадњу са институцијама у земљи и иностранству, као и више програма мултилатералне или билатералне сарадње. Факултет је у претходном периоду, у сарадњи са Математичким институтом САНУ, организовао докторске курсеве из области алгоритама, комбинаторике и оптимизације. Ови курсеви су обухватили: теорију графова, спектралну теорију графова, линеарно и целобројно програмирање, комбинаторну оптимизацију, дизајн и анализу алгоритама и теорију комплексности. До сада су ове докторске курсеве слушали студенти Рачунарског факултета, Саобраћајног, Електротехничког и Математичког факултета Универзитета у Београду, као и ПМФ-а у Крагујевцу, ФТН-а у Новом Саду, Економског факултета у Суботици, истраживачи Математичког института САНУ и Института „Михајло Пупин“ у Београду. Ово показује да постоји значајно поверење које имају друге високошколске установе и институти у докторске програме које реализује Рачунарски факултет и представља приступ образовању који је претеча данашњих докторских школа.

Рачунарски факултет прати, анализира и унапређује постизање научних способности, академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:

- Научноистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења.
- Како је већи број наставника на докторским студијама Рачунарског факултета ангажовани на домаћим и/или међународним пројектима, докторанти се укључују на пројекте током истраживања и израде докторске дисертације.
- Новопромовисани доктори наука (рачунарске науке/електротехника и рачунарство) које школује Рачунарски факултет су изузетно компетентни, спретни и стручни у решавању научних и стручних проблема у својој научној области.

Политика уписа на докторске студије прати опште друштвене потребе и потребе развоја науке и образовања, материјалне и научноистраживачке ресурсе, расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија. Студенти докторских студија могу да користе сву научноистраживачку опрему факултета као и простор како студентских, тако и истраживачких лабораторија у оквиру факултета или институција са којима факултет сарађује.

Рачунарски факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина неопходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија. Листа ментора према тренутно

важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља одређена је [Правилником о избору ментора](#). Сви наставници који су ментори на докторским студијама задовољавају прописане стандарде за акредитацију.

Однос укупног броја студената докторских студија и броја акредитованих ментора износи 3 студента по ментору. Како акредитациони стандарди прописују да овај однос може да буде до 5, може се закључити да Рачунарски факултет непрекидно подстиче научни напредак својих наставника - ментора у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте.

Израђене докторске дисертације на свим факултетима у саставу УУБ депонују се у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности (доступно на страници: union.edu.rs/repozitorijum/). Према процедури прихваћеној на Универзитету "Унион", текст израђене докторске дисертације се чини јавно доступним пре него што буде донета одлука Сената о одобрењу одбране докторске дисертације (што значи да се јавности презентирају и оне дисертације чију одбрану касније Сенат није одобрио), чиме се чине видљивим јавности не само дисертација кандидата него сви разлози којима се руководила комисија, било да је дала позитивну оцену докторске дисертације, било да није предложила за одбрану сачињену дисертацију, као и одговарајуће одлуке Сената.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Континуитет у (ре)акредитацијама и успешном извођењу докторских студија	+++	Сложени и дуг поступак одобавања теме докторске дисертације	++
Компетентност наставника и ментора на докторским студијама.	+++	Факултети не могу утицати на квалитет пријављених студената	++
На сваком факултету постоје надлежни органи и изграђен систем праћења квалитета докторских студија: напредовања доктораната, броја студената по ментору;	+++	Студенти немају претходног искуства у научноистраживачком раду	+
Наставници су ангажовани у научноистраживачким пројектима,	++	Студенти не успевају у редовном трогодишњем року да окончају студије	++
Јавно су доступни и објављени на интернет страници Факултета услови студирања на докторским студијама, етичка правила и правила коришћења	++		

Награђене докторске дисертације, висока заступљеност оних који настављају да се баве наставном или научном делатношћу.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Стварање услова да се на нивоу Универзитета оснује докторска школа	++	Према важећим прописима, докторске студије су у великој мери фокусиране полагање испита, док је за озбиљан истраживачки рад остављено мало времена.	++
Интензивирање научноистраживачког рада и међународне сарадње	++	Пооштравање стандарда НСВО за менторство	++
Осавремењивање програма докторских студија	++	Стални тренд смањивања броја уписаних студената на докторским студијама	+
Интензивирање сарадње са другим високошколским и научноистраживачким организацијама	+		

в) Предлог мера и активности за побољшање квалитета стандарда 15

Ради побољшања квалитета докторских студија требало би:

- иницирати пред органима Универзитета поједностављење поступка одобравања за израду докторских дисертација,
- подстаћи наставнике на интензивнији научноистраживачки рад, како би у што већем броју остварили укомпетенцију да буду ангажовани на докторским студијама као наставници и ментори,
- наставити, односно унапредити сарадњу са другим научноистраживачким организацијама, као и међународну сарадњу, сагледати услове, заједно са осталим чланицама Универзитета и ректоратом, да се на нивоу Универзитета у догледно време оснује интердисциплинарна докторска школа.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија факултета (Универзитет нема акредитоване докторске студије)

Табела 15.1.1. [ББА](#)

Табела 15.1.2. [Правни](#)

Табела 15.1.3. [РАФ](#)

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.2.1. ББА нема

Табела 15.2.2. Правни нема

Табела 15.2.3. РАФ нема

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Табела 15.3.1. [ББА](#)

Табела 15.3.2. [Правни](#)

Табела 15.3.3. [РАФ](#)

Прилог 15.1 [Поступак израде и одбране докторске дисертације](#) односно докторског уметничког пројекта

Прилог 15.1.1 [Правилник докторских студија](#) Универзитета, [ББА](#), [РАФ](#)

Прилог 15.1.2 [Извод из Статута који регулише докторске студије](#) за Право члан 117-122

Прилог 15.1.3 Правилник о раду докторске школе нема

Прилог 15.1.4 Правилник о избору ментора [ББА](#), [РАФ](#)

Прилог 15.1.5. Поступак израде и одбране докторске дисертације и докторског уметничког пројекта [ББА](#), [РАФ](#)

Општа оцена испуњености стандарда квалитета високошколске установе

Сви стандарди за самовредновање се међусобно допуњују, укрштају и прожимају, тако да је приликом вредновања појединих сегмената немогуће одвојити поједине поступке, процедуре и механизме, којима се обезбеђује квалитет. На основу самовредновања претходног трогодишњег периода, може се закључити да су сви стандарди у основи испуњени. Уочени су и одређени недостаци, те су из тог разлога предвиђене мере за њихово отклањање. Идентични поступци самовредновања, које имају за циљ уочавање недостатака и њихово превазилажење, периодично ће се понављати.

Закључак

Извештај о самовредновању служи као основа за промене и побољшавања наставног процеса и омогућује Универзитету да провери квалитет рада и факултета у свом саставу. Наводи и подаци у извештају, треба да помогну органима Универзитета у формирњу планова у циљу даљег унапређења општег квалитета по свим Стандардима за самовредновање.

Комисија за самовредновање и обезбеђење квалитета је у саставу:

1. Др Милица Радовић, професор, председник Комисије
2. Др Стеван Милинковић, професор, члан,
3. Др Наташа Мрвић-Петровић, професор, члан
4. Др Сандра Каменковић, професор, члан
5. Маја Јанковић, студент- члан

M. Radović
Stevan Milinković
Natasha Mrvić-Petrović
Sandra Kamenković
Maja Janковић

У Београду, 18.12.2019.

Сатавила Комисија за самовредновање
и обезбеђење квалитета

M. Radović

Председник проф. др Милица Радовић